



**Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en
Beroepsopleiding**

MANUEEL PATROONTEKENEN

Module 3

DE BLOES

Deze cursus is eigendom van de VDAB©

PSNr 22450 Wettelijk Depot Nr. D2013/5535/145

Inhoudsopgave

1. HET MAATNEMEN	4
1.1 OPMETEN VAN DE HOOFDMATEN.....	5
1.2 Schets van het opmeten van de hoofdmaten :.....	6
1.3 OPMETEN VAN DE HULPMATEN :.....	7
1.4 Schets van het opmeten van de hulpmaten :.....	8
1.5 NOG TE BEREKENEN MATEN	9
1.6 Opdracht : Maten nemen	10
2. DE STANDAARDBLOES ZONDER NEEP	11
2.1 Op de zuivere lichaamsmaten	11
2.2 Op verkleinde lichaamsmaat	14
2.3 Op lichaamsmaat met ruimte	16
3 OPSTELLING STANDAARDBLOES MET BORST-EN SCHOUDERBLADNEEP.....	21
3.1 Op de zuivere lichaamsmaten	21
3.2 Patroontekening : de standaardbloes met borst- en schouderbladneep / verkleinde maten	27
3.3 Patroontekening : de standaardbloes met borst- en schouderbladneep / met ruimte.....	28
4 BORSTNEEPVERPLAATSING	30
4.1 Borstneepverplaatsing naar de zijnaad.....	31
4.2 Borstneepverplaatsing naar de armuitsnede	31
5 BORSTNEEPVERWERKING.....	32
5.1 Borstneepverwerking in opgaande naad naar schouder	33
5.2 Borstneepverwerking in opgaande naad naar armuitsnede	33

6	OPSTELLING DAMESBLOES MET VERMINDERDE BORST- EN SCHOUDERBLADNEEP.....	34
7	MODELPATRONEN BLOEZEN.....	37
7.1	Rechte bloes zonder nepen.....	38
7.2	Licht gecintreerde bloes met verminderde nepen en schouderplatstuk.....	40
7.3	Sterk gecintreerde bloes met borstneep.....	42
8	MODELINTERPRETATIE	44
8.1	Basisopstelling.....	45
8.2	Modelpatroon.....	46
8.3	Knippatroon	49
9.	OPDRACHT	50
10.	COLOFON	51

OPMERKING !

De schaal tekeningen van patroonopstellingen zijn in PDF-FORMAAT , en NIET MEER 100 % CORRECT aan de originele schaaltekeningen .

1. HET MAATNEMEN

In de kledingindustrie vertrekt men van **matentabellen** bij de opbouw van de patronen .

Deze matentabellen zijn **gemiddelde maten** , berekend op de lichaamsmaten .

Men vertrekt van een aantal **hoofdmaten** die gemakkelijk op de lichaamsbouw van de te kleden persoon te meten zijn .

Van deze hoofdmaten gaat men een aantal **hulpmaten** afleiden , proportioneel , om een gedetailleerde patroonopstelling te kunnen maken .

Hulpmaten kunnen ook op de persoon gemeten worden , maar zijn minder betrouwbaar .

Het kan wel een controle-middel zijn om eventuele afwijkingen van de standaardmaten bij de persoon te kunnen constateren .

Er zijn ook nog een aantal maten die ALTIJD zullen moeten **berekend** worden .

HOOFDMATEN	HULPMATEN	TE BEREKENEN MATEN
lichaamslengte L.L.	rughoogte R.H.	rugbreedte R.Br.
mouwlengte M.L.	ruglengte R.L.	voorbreedte V.Br.
borstomtrek B.O.	heupenhoogte H.H.	armsgatdiameter A.D.
lendenomtrek L.O.	voorlengte V.L.	halsbreedte H.Br.
heupenomtrek H.O.	neeplengte N.L.	neepafstand N.A.
	rugbreedte R.Br.	
	voorbreedte V.Br.	

Werkwijze van maten nemen :

- alle maten glad te meten ,
- meten op een licht geklede persoon : lingerie , of t-shirt , géén truien
- lendenlint aandoen : lintje of elastiek die in de lenden geknoopt wordt

1.1 OPMETEN VAN DE HOOFDMATEN

- Lichaamslengte :

Dit is de lengte van schedel tot voetzool , zonder schoenen , hoogte kapsel niet meerekenen .

Deze maat wordt best genomen als de persoon met de rugzijde tegen de muur geplaatst is .

Plaats een haaklat boven het hoofd tot tegen de muur en meet dan de lichaamslengte op .

- Mouwlengte + schouderlengte :

Deze maat wordt genomen over een horizontaal geplooid arm .

Plaats U links van de te meten persoon .

Plaats het meetlint op de schoudertop (= einde schouderlengte) , meet over het elleboogpunt tot aan het polsgewricht.

Indien de klant een t-shirt draagt , kan je beginnen meten bij de mouwinzet , indien deze een passend armgat heeft .

Is het niet goed mogelijk om deze maat te nemen vanaf de schoudertop , begin dan bij de aanzet van de halslijn en de schouderlijn .

Plaats hiervoor een meetlint rond de hals .

- Borstomtrek :

Dit is de omtrek gemeten op het breedste punt van de borst .

Men spreekt dan van de **GROTE** borstomtrek .

De maat onderaan de borsten gemeten , is de **KLEINE** borstomtrek .

Deze maat heb je nodig indien je lingerie , badmode of aansluitende kledij wenst te maken .

Plaats U naast de te meten persoon .

Neem het meetlint links en rechts onder de armen door .

Plaats het meetlint op het meest ontwikkelde gedeelte van de borsten .

Let erop dat het meetlint zowel in het voorste als in de rug , volledig horizontaal is .

Sluit het meetlint , plaats er één vinger tussen voor een beetje ruimte , en lees de maat af.

- Lendenomtrek :

Dit is de omtrek op het smalste deel van de persoon .

Plaats U naast de te meten persoon .

Leg het meetlint glad in de lenden , sluit het met één vinger tussen voor de ruimte , en lees de maat af .

- Heupenomtrek :

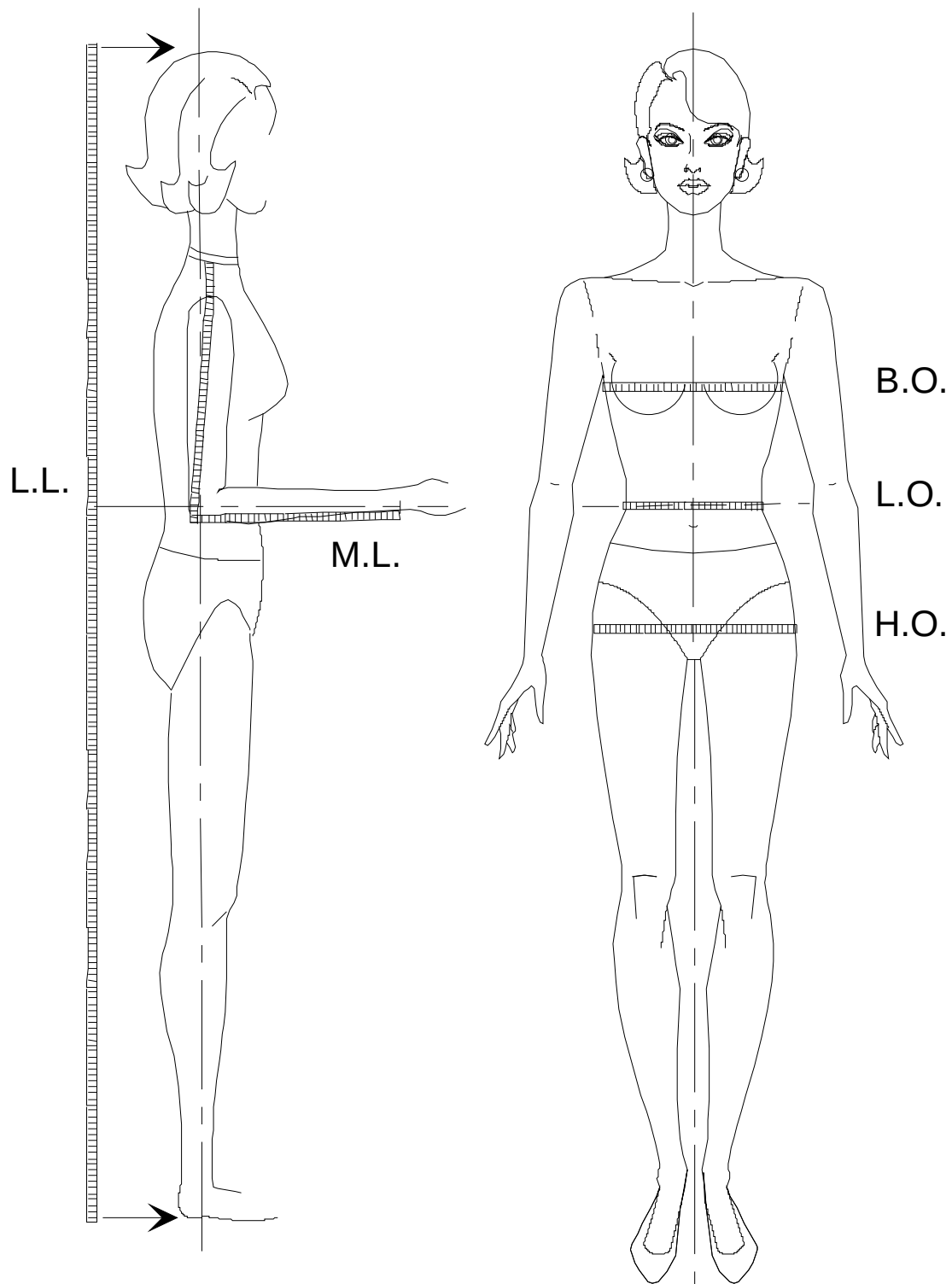
Dit is de omtrek op het meest ontwikkelde deel van de persoon op heupenhoogte , ongeveer 20 cm onder de lenden .

Plaats U naast de te meten persoon .

Leg het meetlint glad op de heupenwelling , sluit het met één vinger tussen voor de ruimte , en lees de maat af .

Let erop dat het meetlint volledig horizontaal ligt in voorste en rug.

1.2 Schets van het opmeten van de hoofdmaten :



1.3 OPMETEN VAN DE HULPMATEN :

- Rughoogte :

Dit is de diepte van de oksel , de plaats waar het armsgat haar diepste punt moet bereiken .

Om deze maat te kunnen meten , plaats je een strook papier of karton bij je klant onder de oksel , in het rugpand tot aan M.R.

Meet vanaf de bovenste zichtbare ruggewervel , lees de maat af tot aan de bovenrand van het papier .

- Ruglengte :

Dit is de plaats van de lendenen , vanaf de bovenste zichtbare ruggewervel, tot aan het lendenlint . Deze maat wordt gelijktijdig genomen met de rughoogte .

- Heupenhoogte :

Dit is de plaats van het meest ontwikkelde deel van de heupen .

Gelijktijdig met de rughoogte en de ruglengte , meet je ook de heupenhoogte .

- Voorlengte :

Dit is de lengte van halswervel rug gemeten , over schouderhalspunt , over de borst en dan vertikaal naar beneden tot aan het lendenlint .

Bij het toepassen van de voorlengte in het patroon , hou je er rekening mee dat de lengte van de halslijn in de rug van deze maat wordt afgetrokken , vooraleer de voorlengte te tekenen .

- Neeplengte :

Dit is de lengte van halswervel rug gemeten , over schouderhalspunt , tot aan het meest ontwikkelde deel van de borstswelving .

Bij het toepassen van de neeplengte in het patroon , hou je terug rekening met de lengte van de halslijn in de rug (zoals bij de voorlengte).

Opmeten van de neeplengte en de voorlengte doe je samen .

- Rugbreedte :

Dit is de breedte tussen de mouwinzet links en de mouwinzet rechts in het rugpand. Het is een vrij moeilijk te meten maat omdat je geen duidelijk vertrek- en eindpunt hebt .

Meet ongeveer op de helft tussen hals en rughoogte , bij voorkeur op een t-shirt met duidelijke aansluitende mouwinzet .

Gebruik deze maat best als **CONTROLEMAAT**.

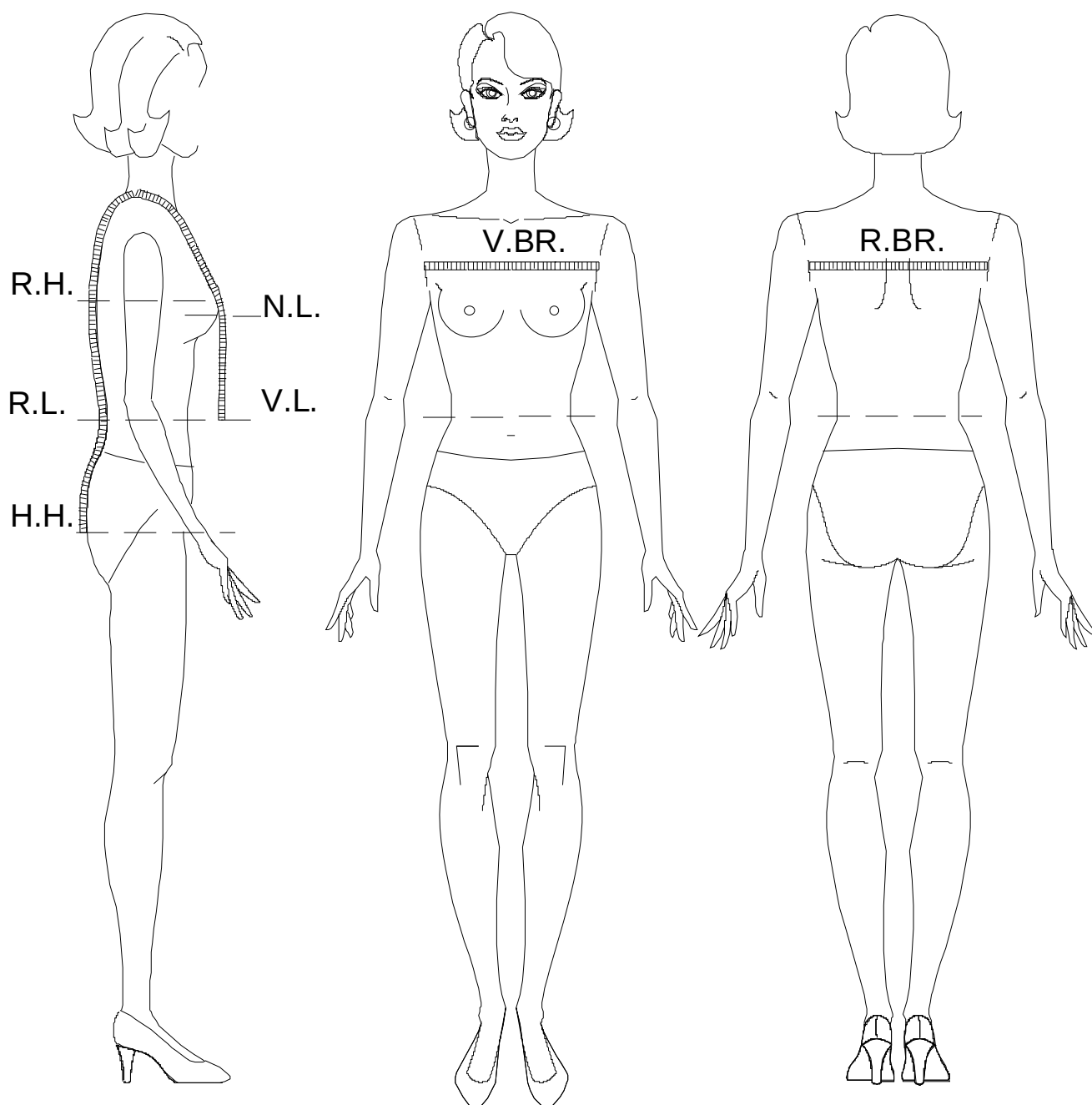
- Voorbreedte :

Dit is de breedte tussen mouwinzet links en mouwinzet rechts in het voorpand.

Meet ongeveer op de helft tussen hals en neeplengte , bij voorkeur op een t-shirt met een duidelijke aansluitende mouwinzet . Gebruik deze maat best als

CONTROLEMAAT .

1.4 Schets van het opmeten van de hulpmaten :



1.5 NOG TE BEREKENEN MATEN

- Rugbreedte :
- Voorbreedte :
- Armsgatdiameter :

Deze 3 maten samen vormen de volledige borstomtrek .
Vermits delen van deze omtrek vrij moeilijk te meten zijn omdat ze geen duidelijk begin en eindpunt hebben , ga je ze beter proportioneel berekenen .

- Halsbreedte :

De diameter van de hals is onmogelijk te meten , en zal daarom altijd berekend worden , als deel van de borstomtrek

HALSBREEDTE	1 / 10 HALVE BORSTOMTREK + vaste waarde
--------------------	--

- Neepafstand :

Ook de afstand tussen de 2 borsten wordt berekend als deel van de totale borstomtrek .

NEEPAFSTAND	1 / 10 BORSTOMTREK + vaste waarde
--------------------	--

1.6 Opdracht : Maten nemen

Neem de maten op van 3 personen .
Neem de hoofdmaten en de hulpmaten .
Bereken de halsbreedte en neepafstand.

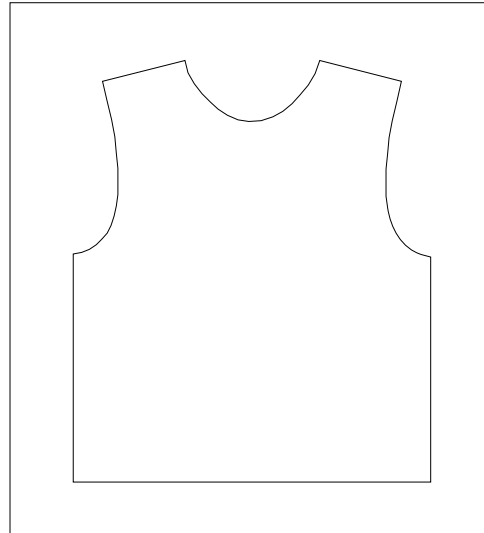
MATEN	NAAM	NAAM	NAAM
L.L.			
SCH.L. + M.L.			
B.O.			
L.O.			
H.O.			
R.H.			
R.L.			
H.H.			
V.L.			
N.L.			
R.BR.			
V.BR.			
A.D.			
H.BR.			
N.A.			

2. DE STANDAARDBLOES ZONDER NEEP

2.1 Op de zuivere lichaamsmaten

- Benodigde maten :

- R.L. = ruglengte
- R.H. = rughoogte
- V.L. = voorlengte
- B.O. = borstomtrek :
- R.BR = rugbreedte
- A.D. = armsgatdiameter
- V.BR. = voorbreedte
- H.B.R. = halsbreedte
- SCH.L = schouderlengte



- Patroonopstelling :

Steunlijnen kader

- teken een horizontale lijn : lengte ong. 50 cm . Dit is de **lendenlijn**
- teken een verticale aan de rechterkant : lengte ong. 50 cm. Dit is de **M.R. lijn**
- pas op M.R. , de ruglengte toe (R.L.). Dit is het **halspunt** .
- pas vanaf het halspunt , de rughoogte toe (R.H.), naar beneden. Dit is de **borstlijn**
- teken horizontale lijn, op halspunt en op borstlijn
- meet op de borstlijn : $\frac{1}{2}$ B.O. naar links van M.R.
- teken de vertikale = **M.V.**
- pas op de borstlijn de volgende maten toe : **voorbreedte - armsgatdiameter - rugbreedte**
- doe de controle : $V.Br + A.D. + R.BR. = \frac{1}{2} B.O.$
- teken steunlijnen, vanaf de borstlijn naar boven toe, op deze punten

Rugpand

- meet op het halspunt in M.R. , de halsbreedte naar links
- pas op dit punt , vertikaal naar boven toe, de halsdiepte R toe
- meet op de kruising van halslijn en rugbreedtelijn 1 cm naar beneden voor de schouderdaling
- pas de schouderlengte toe (SCH.L.), vanaf SCH.H.P. (schouderhalspunt) , naar links
- teken schouderlijn

Voorpand

- breng het punt van de kruising schouderdaling met rugbreedtelijn over naar de voorbreedtelijn
- pas voorlengte (V.L.) op M.V. , van lenden gemeten naar boven toe
- teken horizontale steunlijn
- meet halsbreedte vanaf M.V., op punt voorlengte
- meet halsdiepte vanaf voorlengte, naar onderen (=H.B.R+1)

- pas schouderlengte toe (= zelfde als in rug) , vanaf SCH.H.punt , naar armsgat toe , (naar rechts), tot je de horizontale hulplijn raakt

- teken de halslijn in het rugpand en in het voorpand

- teken de vorm van de armuitsnede :
 - in voorste : sterk uitgeholde vorm
 - in rug : beetje hol , ongeveer 1 à 1.5 cm links naast rugbreedtelijn
 - diepste punt van de armuitsnede ligt ongeveer op 1/3 van de A.D. , naar voorste toe

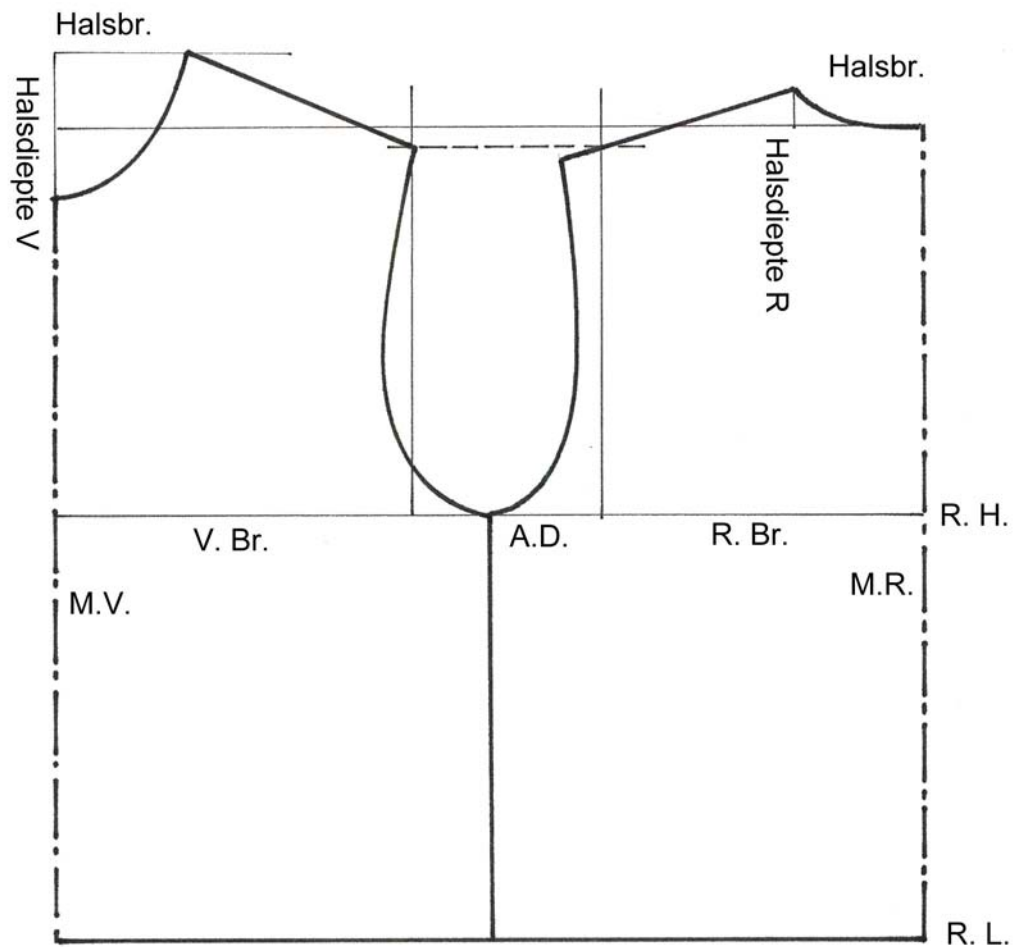
- teken de plaats van de zijnaad : op ½ tussen M.V. en M.R.

- doe een controle op de vorm van hals en armsgatlijn bij een gesloten schouderlijn

patroontekening : de standaardbloes zonder neep
op zuivere lichaamsmaten

schaal 25/100

T 40



2.2 Op verkleinde lichaamsmaat

Indien je een t-shirt, pull of bloese wenst te maken in een zeer rekbaar weefsel, zal de mate van elasticiteit van de stof bepalen hoeveel het patroon moet kleiner gemaakt worden dan de eigenlijke lichaamsmaat .

Om de elasticiteit te kunnen meten :

- je neemt een stuk stof van vb. 1 meter x 1 meter
- de **elasticiteit in de lengte** bepaal je door deze stof in de lengterichting uit te rekken , tot een aanvaardbare vorm : vb. 15 cm extra
Het % rekbaarheid bedraagt dus : 15% in de lengte
De krimp in de lengte mag alleen toegepast worden op vastzittende delen , dus op de rughoogte en halsdiepte V + R.
Anders kruipt het kledingstuk omhoog en heeft niet meer de gewenste lengte .
Al de lengtematen zullen dus eerst herberekend worden , met dit percentage .
De waarde van de vermindering R.H. wel aftrekken van de totale VL + RL .
- de **elasticiteit in de breedte** bepaal je door deze stof in de breedterichting uit te rekken , tot een aanvaardbare vorm : vb. 25 cm extra
Het % rekbaarheid bedraagt dus : 25 % in de breedte
Al de breedtematen zullen dus eerst herberekend worden , met dit percentage.

Het is een vaststelling dat de rekbaarheid in de breedte meestal groter is dan de rekbaarheid in de lengte .

- benodigde maten :

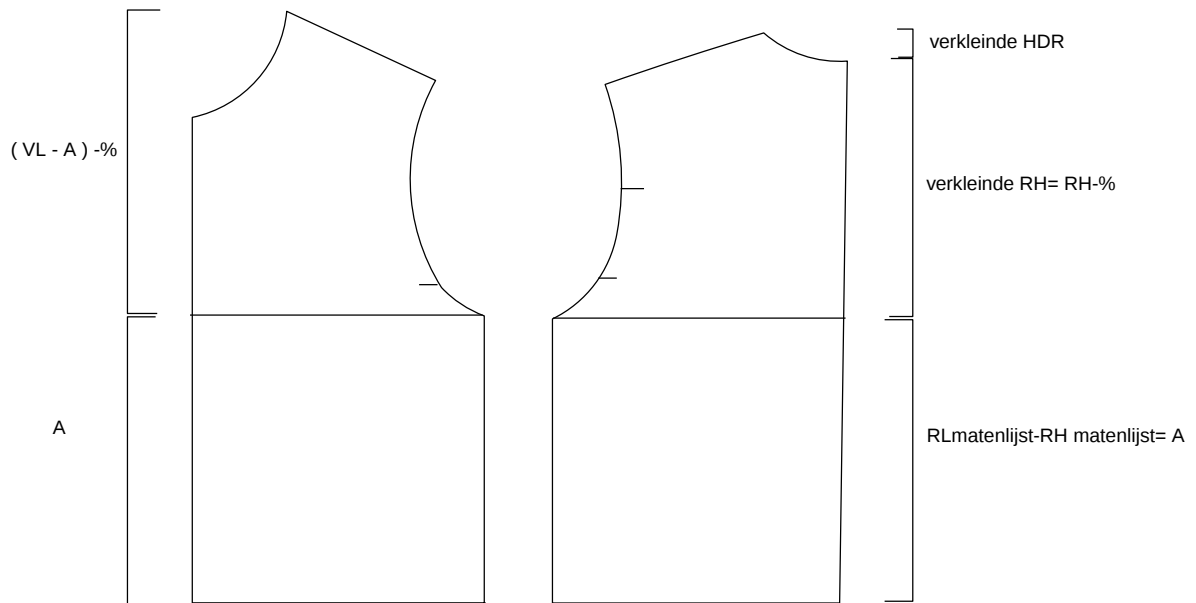
Bereken de verkleinde lengtematen : T 40

- rughoogte :
- ruglengte : (zie tekening)
- voorlengte : (zie tekening)
- halsdiepte :
- verhoging SCH.H.P. rug := HDR
- daling schouder op RB
- 1/4AD :

Bereken de verkleinde breedtematen : T 40

- borstomtrek :
- rugbreedte :
- armsgatdiameter :
- voorbreedte :
- halsbreedte :
- schouderlengte :
- 1 cm op 1/2RH
- 1.3 cm op 1/4RH

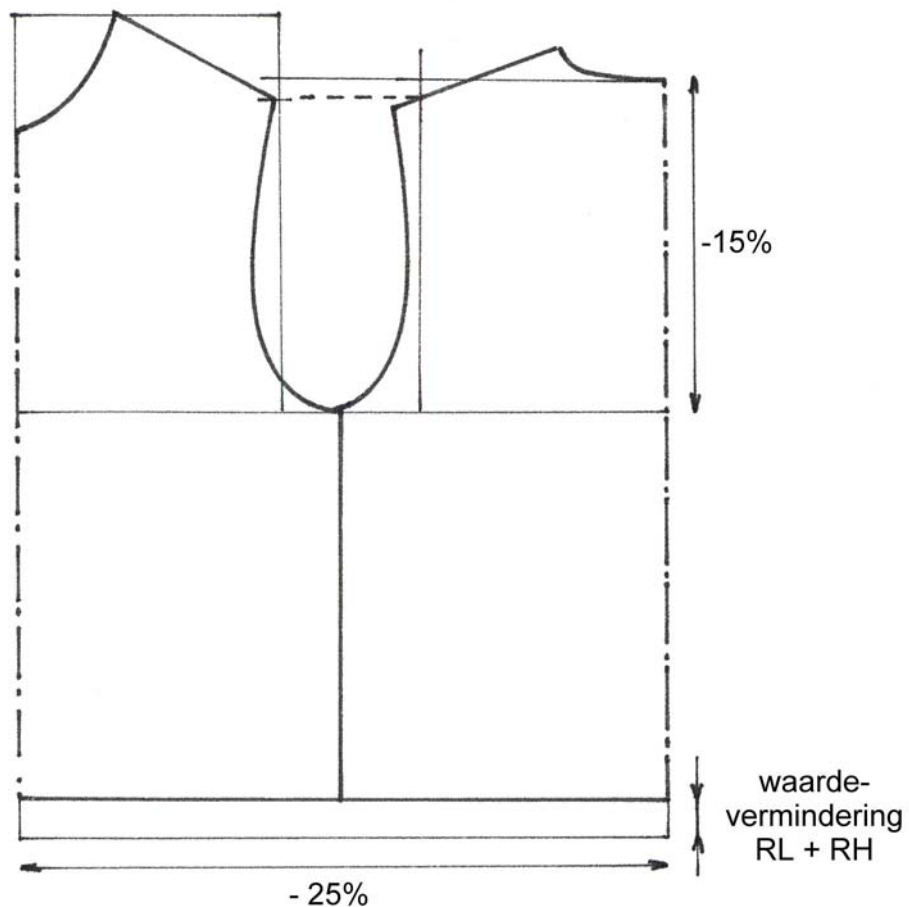
berekening lengtepercent op RL en VL



- patroonopstelling : de standaardbloes zonder neep
- op verkleinde lichaamsmaten

schaal 25/100

T 40



2.3 Op lichaamsmaat met ruimte .

Principe : toegiften

Het basiscorsage is de vertrekvorm voor de opstelling van alle modelpatronen .

Vermits het basiscorsage is opgesteld op de zuivere lichaamsmaten, is dit niet draagbaar in gewone weefsels want het heeft geen bewegingsruimte .

Bij de basisvorm moeten toegiften gedaan worden, afhankelijk van het model, de modelijn en de stofsoort .

Er zijn 4 soorten toegiften voor bloeses:

- aanpassende ; normaal zittend ; ruim zittend en oversized

Toegiften zijn vooral belangrijk in de R.H. en in de B.O., om een groter draagcomfort te kunnen bekomen.

Dus zowel in de lengte (diepte armsgat) als in de totale omtrek komt er ruimte bij .

Voor het verdelen van de toegiften, volg je best onderstaande tabel om een evenwichtige patroontekening te bekomen .

bloes en jurk										
	aanpas			normaal		ruim		oversized		
rughoogte	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	8
rugbreedte	0	0,5	0,5	1	1	1	1,5	2	6	10
armsgatdiameter	0	0,5	1,5	2	2,5	3	3,5	4	-2	-5
voorbreedte	0,5	1	1,5	1,5	2	2	2	2,5	6	10
totaal 1/2 BO	0,5	2	3,5	4,5	5,5	6	7	8,5	10	15

vest						
	aanpas		normaal		ruim	
rughoogte	1,5	1,5	2	2,5	3	3,5
rugbreedte	1	1	1	1	1,5	2
armsgatdiameter	2	2,5	2,5	3	3,5	4
voorbreedte	1,5	1,5	2	2	2	2,5
totaal 1/2 BO	4,5	5	5,5	6	7	8,5

mantel					
	smal		normaal		ruim
RH	2,5	3	3,5	4	5,5
RB	1	1,5	2	2,5	3
AD	3	3,5	4	4,5	5,5
VB	2	2	2,5	3	3,5
1/2 BO	6	7	8,5	10	13

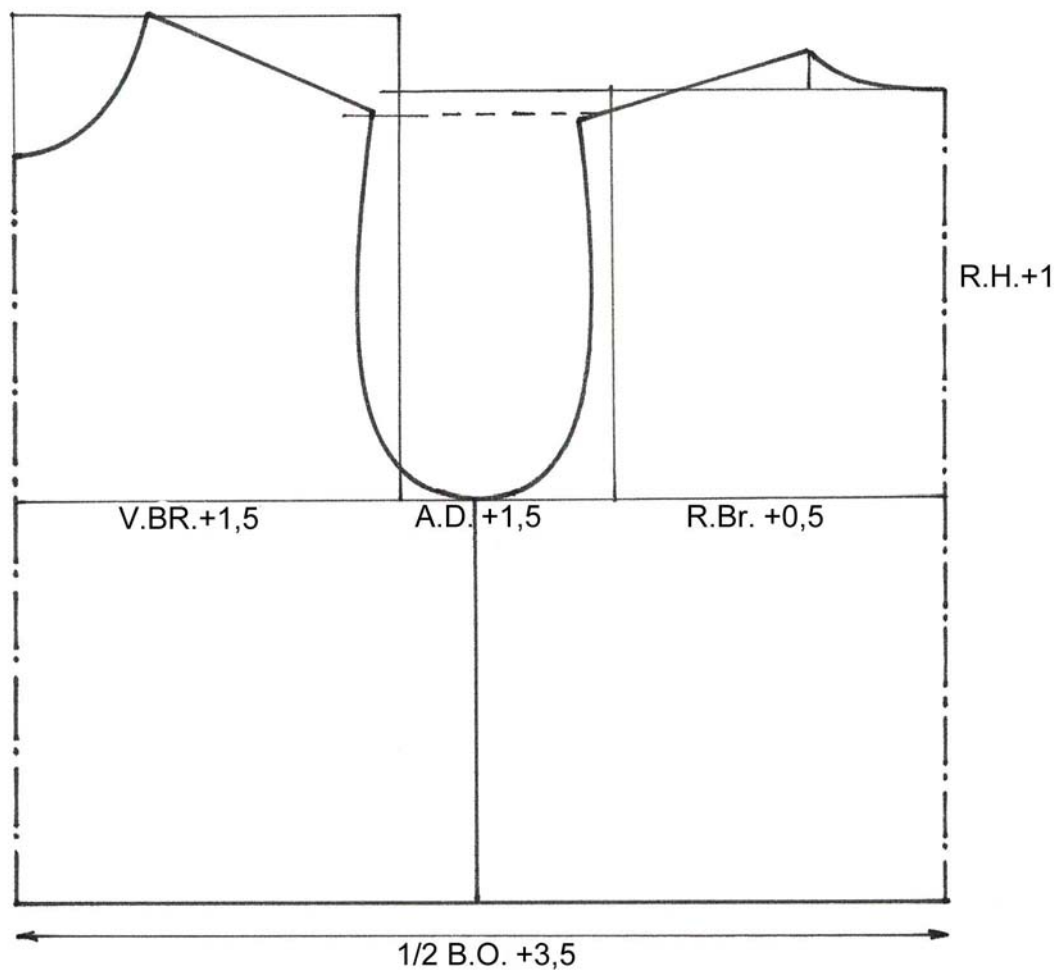
- patroontekening : bloes met toegiften voor aanpassende kleding

schaal 25/100

T 40

Patroonwijziging :

SCH.L. wordt breder : 1.5 cm buiten de RBR lijn



- patroontekening : bloes met toegiften voor ruimer zittende kleding

Patroonwijziging :

De schouderdaling is minder : 0.5 cm op R.br. lijn

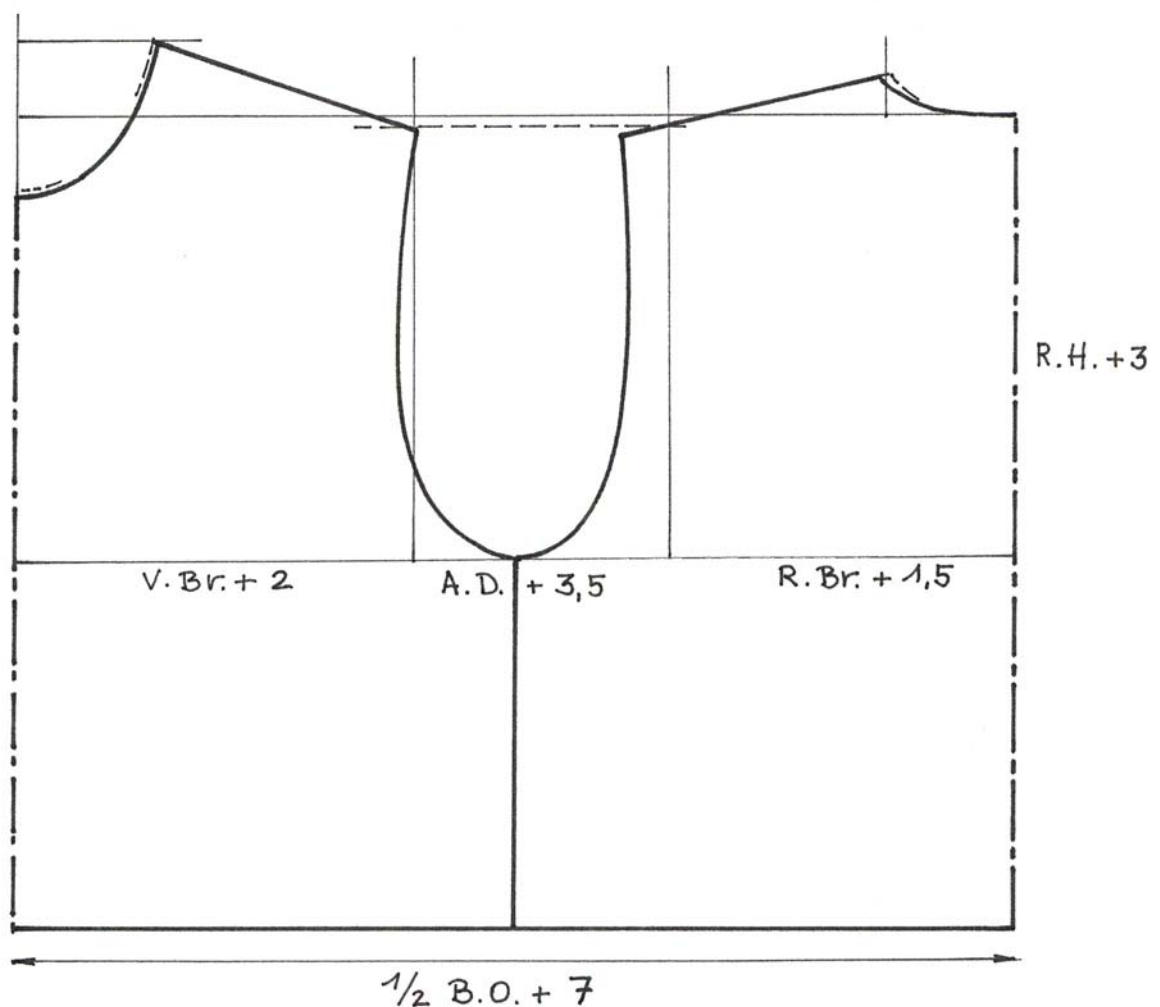
De schouderlengte wordt breder t.o.v. de maat in de matentabel .

Teken de schouderlengte tot 2 à 2.5 cm buiten de R.Br lijn

De halsbreedte V + R en halsdiepte V wordt groter met 0.5 cm

schaal 25/100

T 40



- patroontekening : bloes met toegiften voor oversized kleding**Patroonwijziging :**

De schouderdaling is minder : komt tot op ruglengte lijn , op het punt originele R.Br lijn

De schouderlengte wordt veel langer .

Afronden van de schouderlijn : vanaf SCH.L. matentabel 0.5 à 1.5 cm aan armuutsnede.

De vorm van de armuutsnede wordt rechter .

Er is bijna geen A.D. meer .

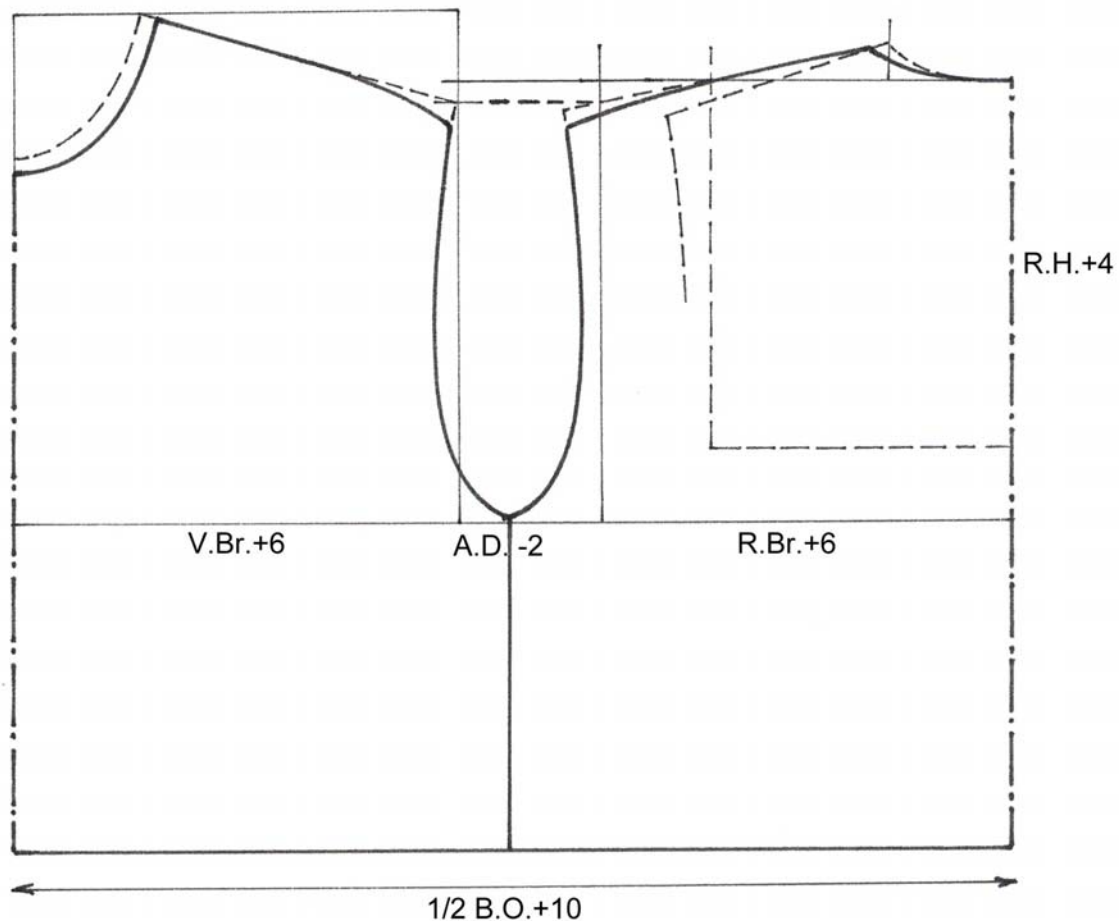
Voor – en rugbreedte zijn bijna of helemaal gelijk .

De halsbreedte en halsdiepte wordt groter met 1 cm : teken eerst de originele hals , pas daarna de verbreding en verdieping toe.

Let op voor deze halsvergroting bij bloezen met kraag .

schaal 25/100

T 40



Opdracht :

- Teken een basiscorsage zonder neep op je eigen lichaamsmaat .
- Knip en stik dit in een licht rekbaar materiaal , vb. t- shirtstof
- bestudeer de aanpas
- duid de nodige aanpasfouten aan op de pasfiche
- verbeter het patroon van het persoonlijke corsage
- herwerk het corsage indien nodig tot een goede pasvorm is bekomen

PASFICHE : naam :

Controleer de volgende maten en duid de eventuele verbeteringen aan in de tabel

	maat volgens tabel	aanpasfout
RUGLENGTE		
RUGHOOGTE		
VOORLENGTE		
SCHOUDERLENGTE		
HALSBREEDTE		
HALSDIEPTE		
HALSOMTREK		
RUGBREEDTE		
ARMSGATDIAMETER		
VOORBREEDTE		
BORSTOMTREK		

3 OPSTELLING STANDAARDBLOES MET BORST-EN SCHOUDERBLADNEEP

3.1 Op de zuivere lichaamsmaten

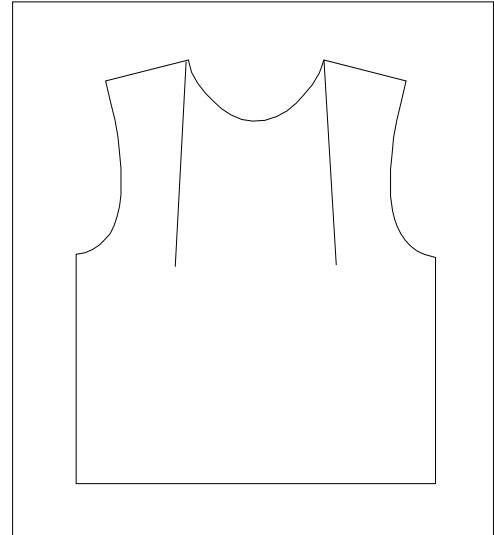
Benodigde maten :

RL :
RH :
VL :
NL :

BO :
RBR :
AD :
VBR :

HBR :
SCHL :

borstneepdiepte :



Bereken:

- borstneepdiepte : ° volgens tabel of $1/10 \frac{1}{2} BO$
- neepafstand : $1/10 BO + 0.5$

Patroonopstelling :

- teken een horizontale lijn , de lendenlijn
- teken een verticale aan de rechterkant , de MR lijn
- pas op MR de rughoogte (RH) en de ruglengte (RL) toe
- teken een horizontale lijn op halspunt en op rughoogtelijn
- meet op de borstlijn : $\frac{1}{2} BO$ naar links van MR
- teken een verticale op dit punt : MV
- pas op de borstlijn de volgende maten toe vanaf MR :
rugbreedte – armsgatdiameter – voorbreedte
- doe de controle : **$RBR + AD + VBR = \frac{1}{2} BO$**
- teken steunlijnen , vanaf de borstlijn naar boven toe , op deze punten

rugpand

- meet op de ruglengte in MR (bovenste punt) : de halsbreedte naar links
- pas op dit punt , vertikaal naar boven , de halsdiepte rug toe
- meet op de kruising van halslijn en rugbreedtelijn : 1 cm naar beneden voor de schouderdaling
- pas de schouderlengte toe , vanaf SCH.H.P. naar links, door het punt schouderdaling
- teken de schouderlijn

voorpand

- breng het punt van de kruising schouderdaling met rugbreedtelijn over naar de voorbreedtelijn
- meet op dit punt : extra 1.5 cm naar beneden
- Deze 1.5 cm = waarde van de schouderbladneep in rug
- teken op dit punt een cirkelboog naar rechts , spil te houden op het kruispunt voorbreedtelijn / borstlijn
- pas de voorlengte toe , op MV , van lenden gemeten naar boven toe
- meet halsbreedte vanaf MV , op de voorlengte
- bereken de neepafstand (N.A.): $1/10 \text{ BO} + 0.5 \text{ CM}$
- pas de NA toe vanaf MV naar rechts : zet verticale steunlijn op hoogte borstlijn
- meet vanaf SCH.H.punt naar steunlijn NA toe : de neeplengte (NL)
- teken eerste neepbeen : van SCH.H.P. naar eindpunt NA
- meet vanaf eerste neepbeen de gewenste graden toe voor hoekwaarde neep
- teken tweede neepbeen vanaf neepeinde door dit punt
- breng lengte eerste neepbeen over naar tweede neepbeen
- pas vanuit dit punt de lengte schouder af tot kruising met cirkelboog aan SCH.A.P. (dezelfde lengte als schouder RP.)

..

!! De borstneepwaarde kan op 3 verschillende manieren toegepast worden in het corsage :

- met de gradenboog : te plaatsen op het punt eerste neepbeen / NL (zoals in voorgaande beschrijving)
- met de numerieke waarden toe te passen : op punt eerste neepbeen / SCH.H.P., toe te passen naar rechts (berekening zie pagina 23)
- met de formule $1/10 \frac{1}{2} \text{ BO}$ op de cirkelboog aan SCH.A.P. en van hieruit schouderlengte van RP. overbrengen naar cirkelboog neeplengte (spilpunt cirkelboog is eindpunt neep, straal is neeplengte)
-vanuit dit kruispunt tweede neepbeen tekenen naar eindpunt neep

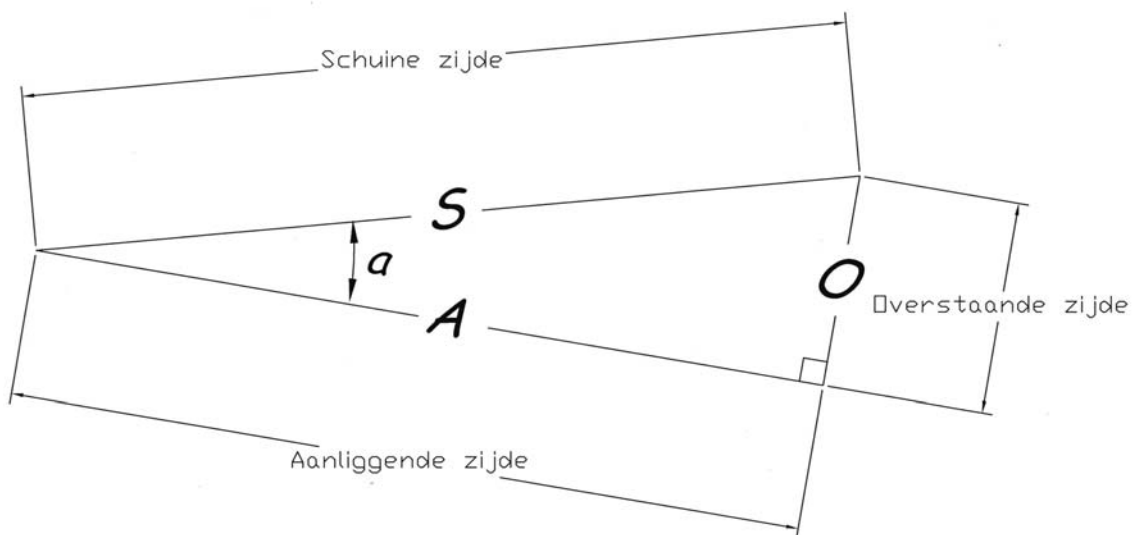
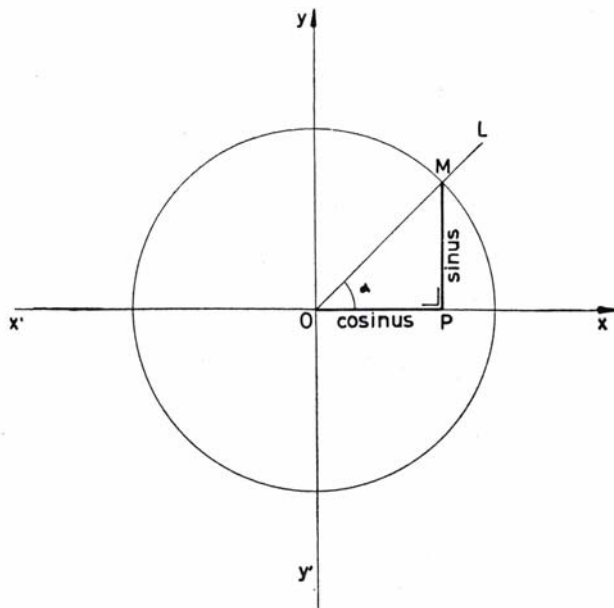
Vul tabel aan met graden borstneep uit matentabel en bereken de waarden :

	36	38	40	42	44	46	48	50	52	54
°										
cm's numeriek e waarde										
formule 1/10 BO.										

Berekening borstneepdiepte met **SINUS** berekeningsformule:

Wat is sinus ?

De berekening van de numerieke waarde van een driehoek door het overbrengen van het eindpunt van de hoek , haaks op de Y –as .



$$\sin a = O/S$$

$$\cos a = A/S$$

$$\tan a = O/A$$

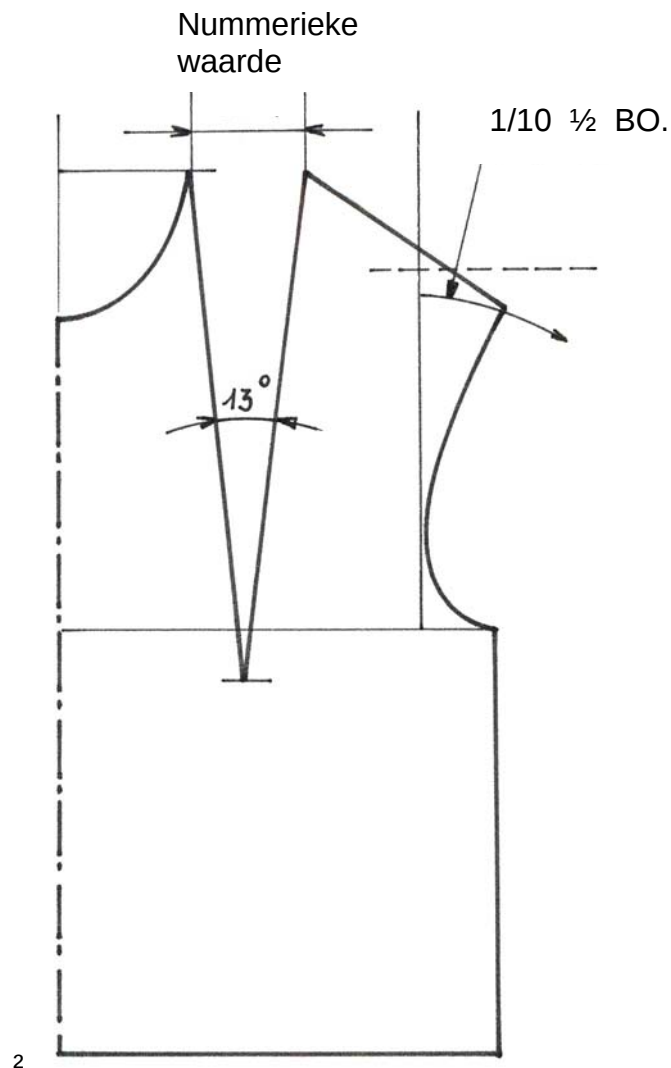
sinus (aantal °) x NL = numerieke waarden

vb. $\sinus 10^\circ \times NL (24.5) = 4.25 \text{ cm}$ numerieke waarde borstneep

Werkwijze voor de berekening :

Gebruik een rekenmachine met sinusberekening op !!

- intikken getal ° op de rekenmachine
- intikken SIN
- vermenigvuldig met de NL (x NL)
- = geeft U het numeriek getal van de waarde van de borstneep



Vervolg rugpand en voorpand

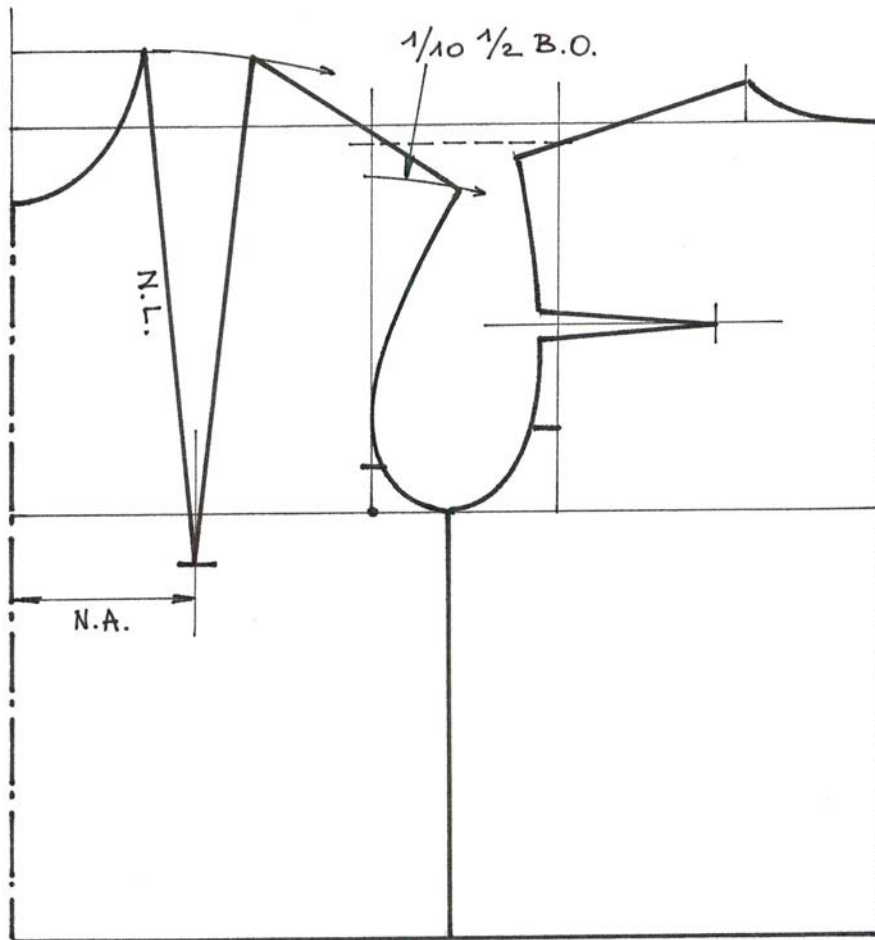
- meet de halsdiepte in voorste : $HBR + 1$
 - teken de halslijn in het voorste en het rugpand
 - teken de schouderbladneep in rug
 - o meet de lengte op de rugbreedtelijn : van schouder naar borstlijn
 - o deel deze lengte in 2
 - o teken een horizontale lijn op dit punt
 - o pas de neepdiepte toe : 1.5 cm op rugbreedtelijn
 - o lengte van de neep = $\frac{1}{2}$ rugbreedte
 - verdeel de afstand tussen schouderbladneep en borstlijn in de helft . Dit is de plaats van het **steunpunt van de mouwinzet R** .
De waarde van de schouderbladneep is dezelfde waarde als de daling van de schouder op de voorbreedtelijn : dus 1.5 cm
 - teken de vorm van de armuitsnede
 - in voorste : vertrek aan SCH.A.P. in uitgeholde vorm tot je de voorbreedtelijn raakt
 - in rugdeel : beetje hol , 1.5 cm links naast de rugbreedtelijn (op $\frac{1}{4}$ RH boven de borstlijn)
 - diepste punt van de ronding van de armuitsnede ligt op ongeveer $\frac{1}{3}$ AD in het voorpand
- plaats het **steunpunt van de mouwinzet V op $\frac{1}{4}$ A.D. boven de borstlijn**
- teken de plaats van de zijnaad : op $\frac{1}{2}$ tussen MV en MR
 - doe de controle op de vorm van hals en armsgatlijn bij een gesloten schouderlijn

patroontekening : de standaardbloes met borstneep

- op de zuivere lichaamsmaten

schaal 25/100

T 40



3.2 Patroontekening : de standaardbloes met borst- en schouderbladneep / verkleinde maten

op verkleinde lichaamsmaten voor rekbaar weefsels

Bereken de maten met hun procentuele verkleining volgens de rekbaarheid van het weefsel .

Let op : voor de lengtematen enkel de verkleining voor de RH en de NL , gedeeltelijk voor de RL en VL

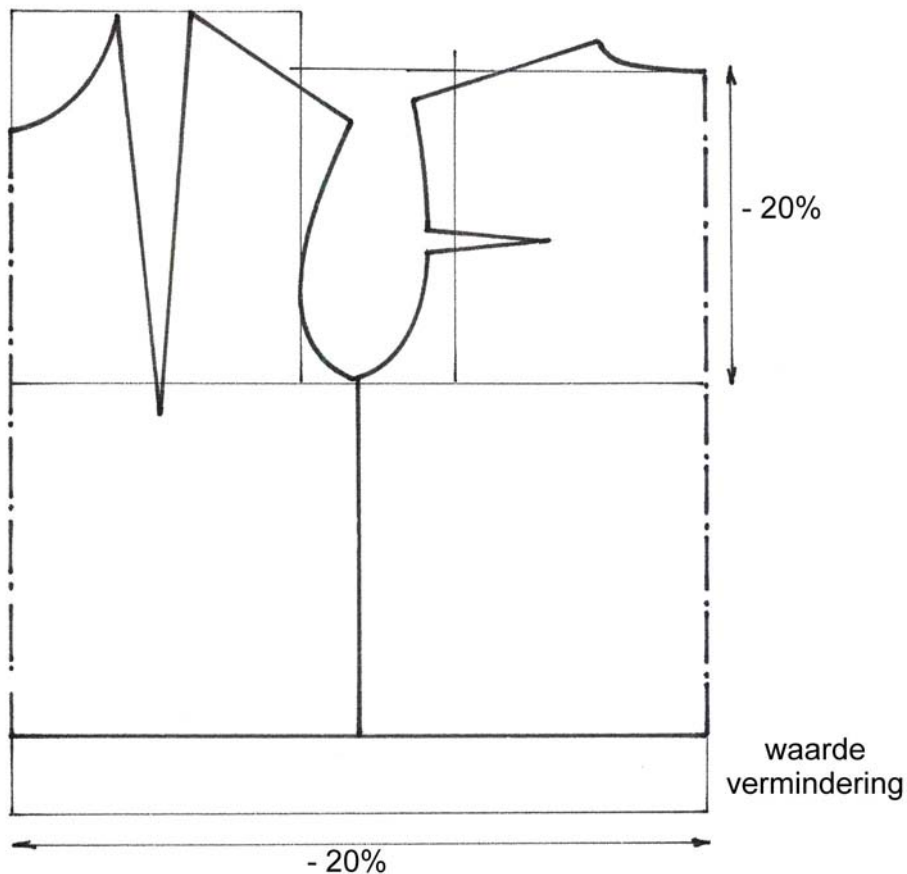
Verminder de waarde van de borst-en schouderbladneep met hetzelfde percentage als de verkleining in de breedtematen , vb. 20 %

Waarde borstneep wordt dan $(13^\circ - 20\%) = 10.4^\circ$

Waarde schouderbladneep wordt : $(1.5 \text{ cm} - 20\%) = 1.2 \text{ cm}$

schaal 25/ 100

T 40



3.3 Patroontekening : de standaardbloes met borst- en schouderbladneep / met ruimte

- op lichaamsmaten met ruimte

Wijzigingen :

- op de schouderlengte wordt extra lengte toegepast :
- de borstneepwaarde van het corsage zonder toegiften blijft behouden , dus voor T 40 : 13 ° of 5.96 cm

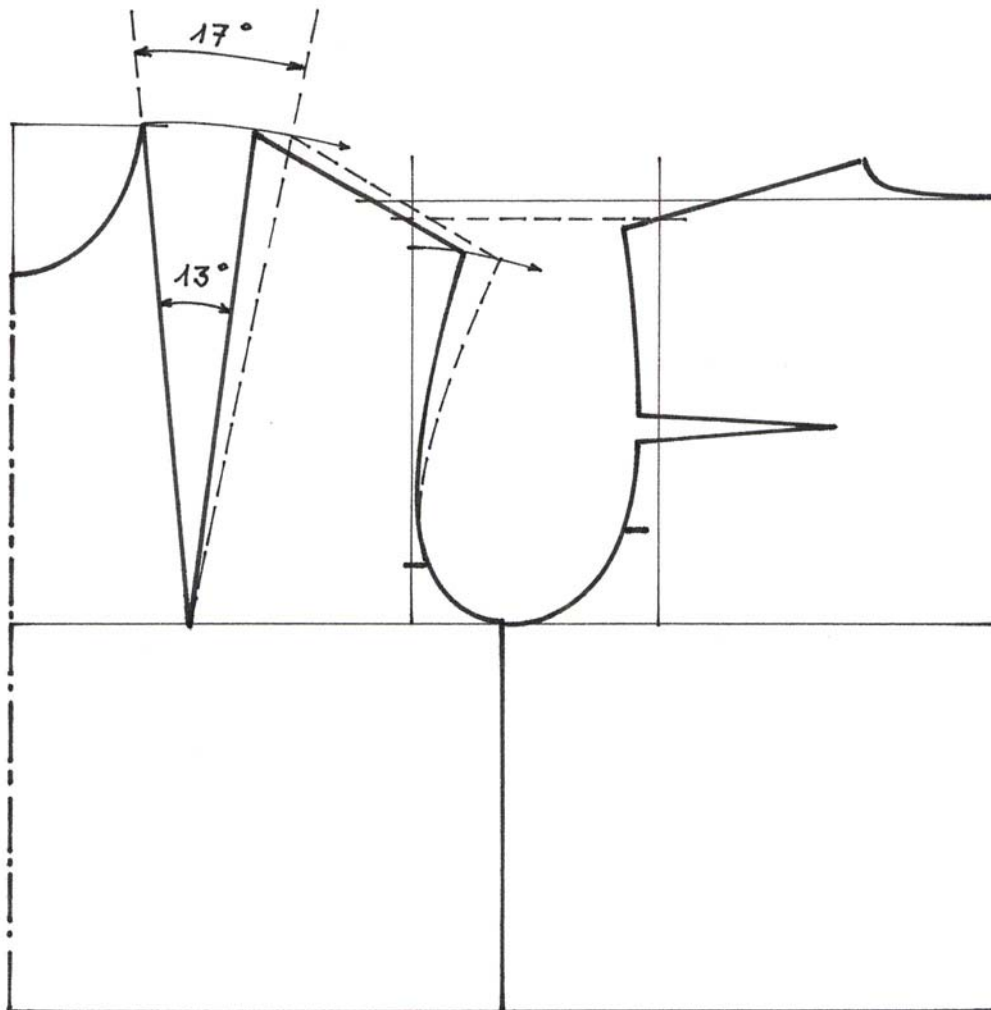
Indien je de formule $1/10 \frac{1}{2} BO$ toepast op SCH.A.P(op de V.BR lijn) krijg je een diepere borstneep voor een ruimer zittend corsage en dat is helemaal niet nodig !

De borstneepwaarde wordt dan 17 ° i.p.v. 13 °

Bij ruimer zittende kleding mag je eerder de waarde van de borstneep verminderen , afhankelijk van de pasvorm die je wenst te bekomen.

Schaal 25/100

T 40



Opdracht :

Pas de standaardbloes met borst- en schouderbladneep , van je eigen maat.
Deze standaardbloes heeft 7 cm toegift op de BO .

Bestudeer de aanpas

Duid de nodige aanpasfouten aan op de pasfiche

Verbeter het patroon van je eigen maat , aangepast aan je eigen lichaamsbouw

PASFICHE : naam :

controleer de volgende maten en duid de eventuele verbeteringen aan in de tabel .

	maat volgens tabel	aanpasfout
RUGLENGTE		
RUGHOOGTE		
VOORLENGTE		
NEEPLENGTE		
SCHOUDERLENGTE		
HALSBREEDTE		
HALSDIEPTE		
HALSOMTREK		
RUGBREEDTE		
ARMSGATDIAMETER		
VOORBREEDTE		
BORSTOMTREK		
NEEPAFSTAND		
BORSTNEEPDIEPTE		

4 BORSTNEEPVERPLAATSING

Principe :

Indien je een goede pasvorm wil bereiken is het noodzakelijk om de lichaamswelvingen zo natuurgetrouw te omkleden .

Hou dus rekening met de diepte van de borst-en schouderbladneep en ook met het eindpunt van de neep .

Afhankelijk van het gekozen model , zal de neep van plaats kunnen veranderen .

Er zijn 2 mogelijkheden :

- verplaatsing van de neep : de neep blijft zichtbaar maar staat op een andere plaats
- verwerking van de neep : de neep is niet meer zichtbaar

Werkwijze neepverplaatsing

- teken een standaardcorsage met borstneep, met gekozen toegiften
- teken een cirkel in een straal van 2 à 3 cm rondom het eindpunt van de borstneep
- teken de nieuwe plaats van de neep
- verbind de originele neepbenen , vanaf SCH.H.punt naar het eindpunt van de nieuwe neep
- knip in op de plaats van de nieuwe neep
- plak de originele neep dicht
- herteken indien nodig de vorm van de schouder : van origineel SCH.H.punt naar origineel SCH.A.punt
- Zorg dat de eindpunten van de originele en de nieuwe neep elkaar raken !

Resultaat :

Neepverplaatsing naar de zijnaad :

Het gedeelte vanaf originele neep tot armsgat en nieuwe neep draait weg .

Borstlijn draait gedeeltelijk weg.

De waarde van de borstneep mindert van 13° naar 12° .

De verplaatste borstneep heeft dezelfde waarde , nl. 12° .

Neepverplaatsing naar de armuitsnede :

Het gedeelte vanaf originele neep tot armsgat en nieuwe neep draait weg.

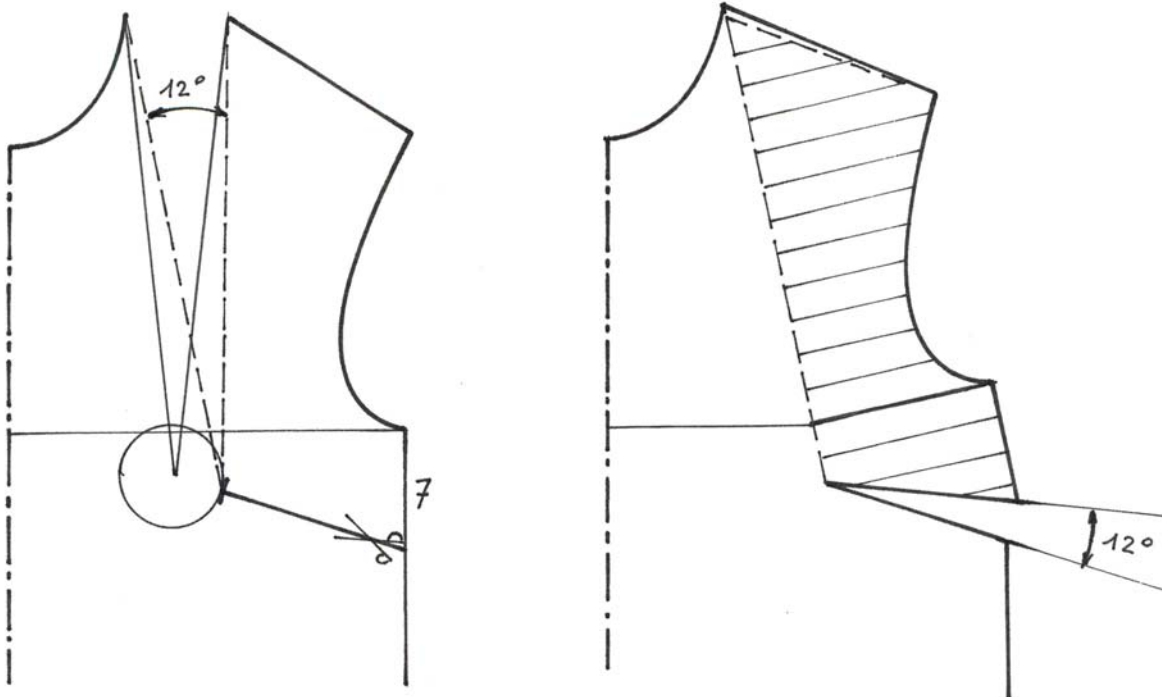
Borstlijn blijft horizontaal .

De waarde van de borstneep vergroot van 13° naar 14 °.

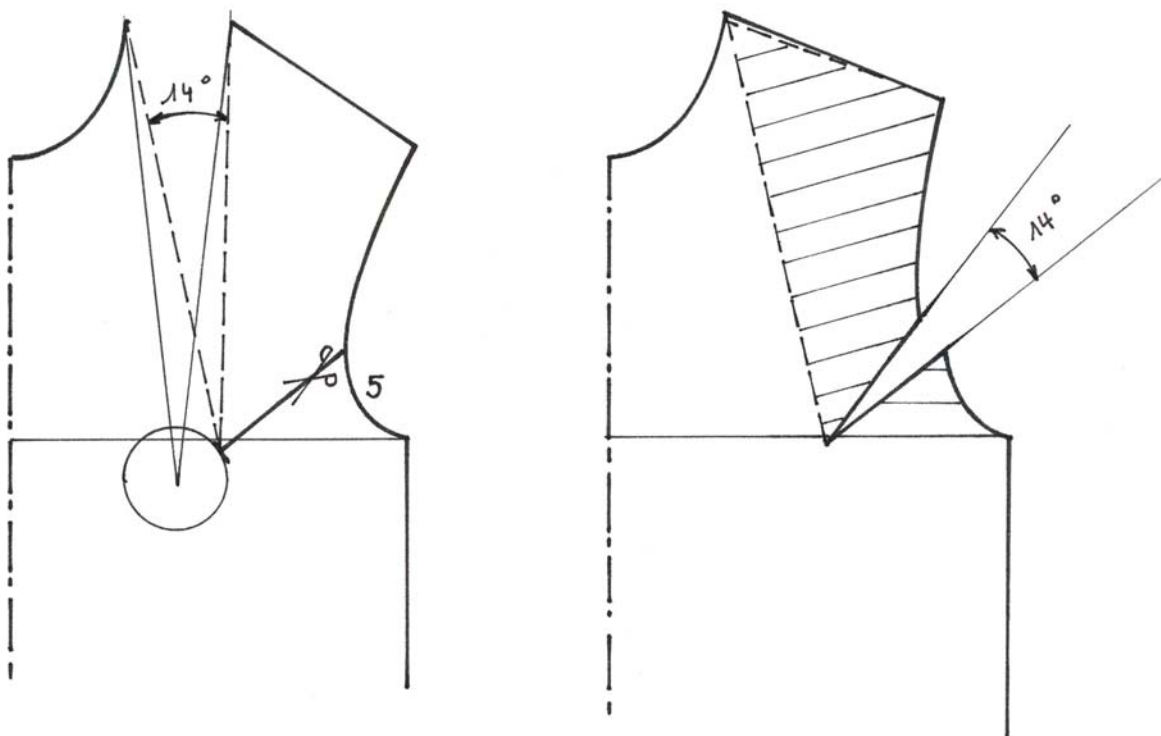
De verplaatste borstneep heeft dezelfde waarde nl. 14°

Patroontekening : Borstneepverplaatsing

4.1 Borstneepverplaatsing naar de zijnaad



4.2 Borstneepverplaatsing naar de armuitsnede



5 BORSTNEEPVERWERKING

Principe:

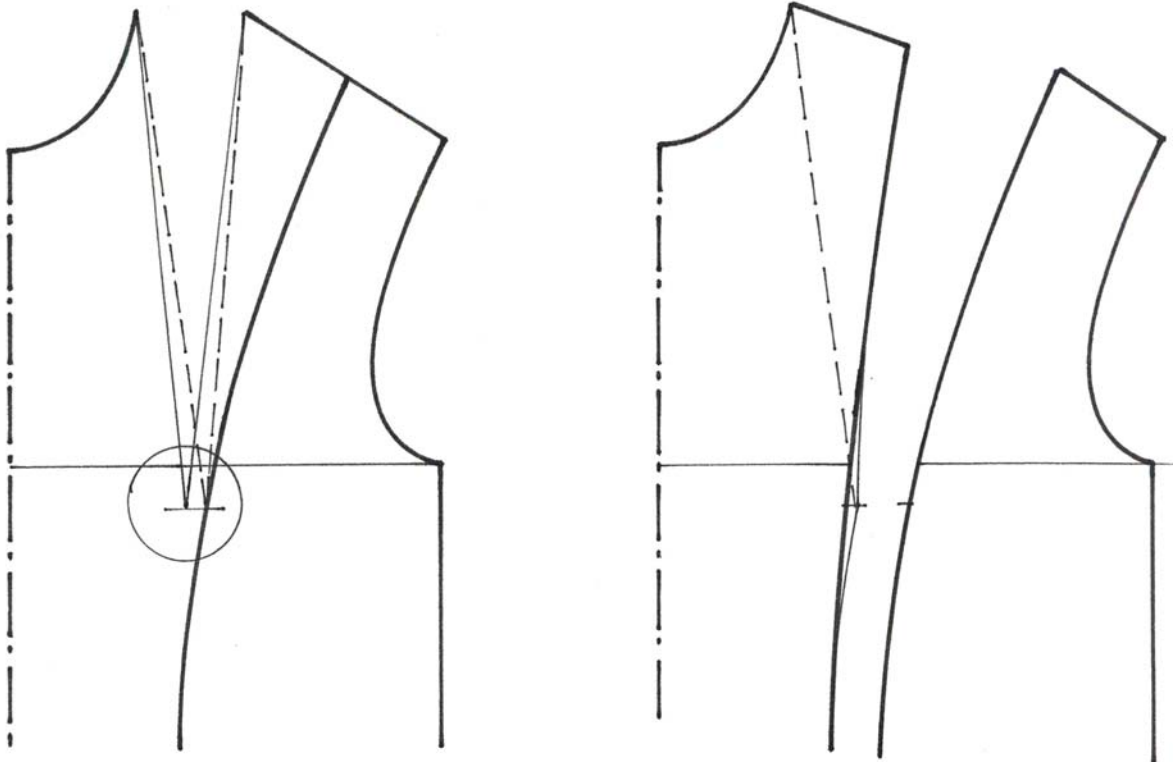
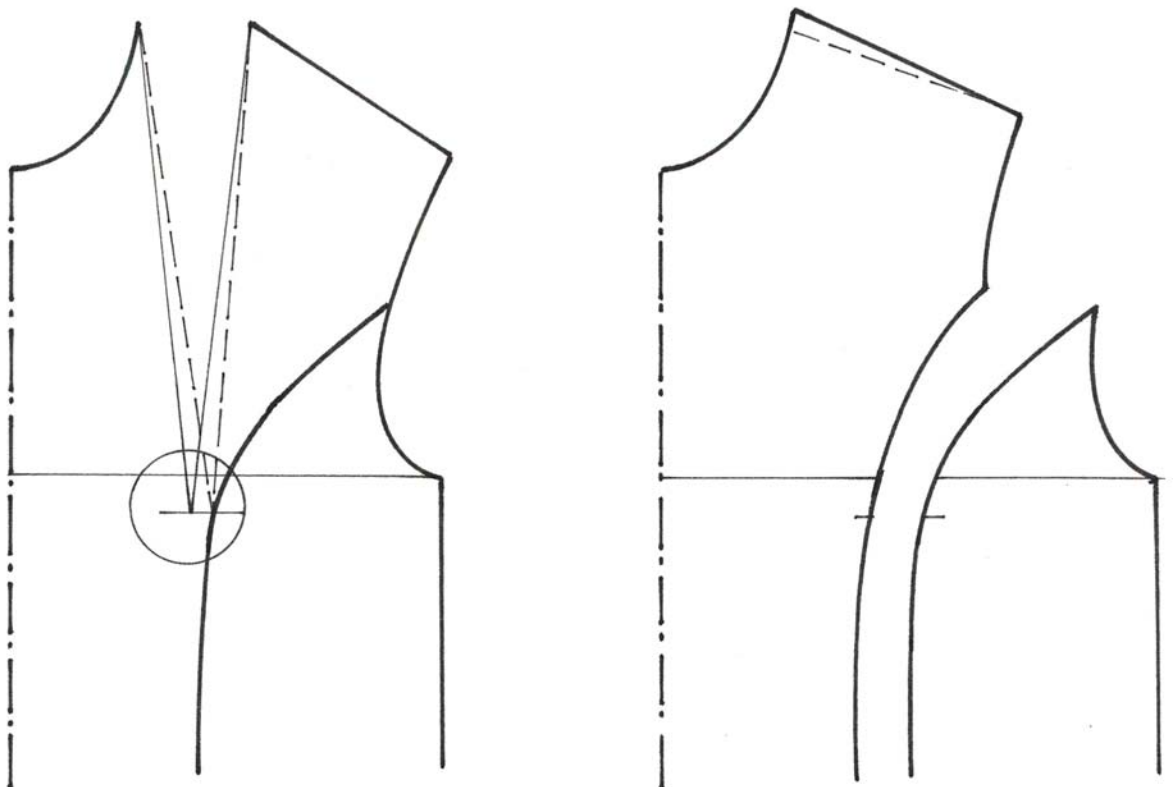
Bij een borstneepverwerking wordt de gehele borstneepwaarde verwerkt in een fantasienaad , in plooiën , fronsen of drapages .

Om de hele borstneepwaarde te kunnen verwerken is het noodzakelijk dat de nieuwe fantasienaad het originele eindpunt van de borstneep raakt in een cirkel van 2 à 3 cm .

Is dit niet het geval dan moet je vertrekken van een basiscorsage met een verminderde borst- en schouderbladneep (zie verder)

Werkwijze borstneepverwerking:

- teken een standaardcorsage met borstneep
- teken een cirkel in een straal van 2 à 3 cm rondom het eindpunt van de borstneep
- teken de fantasienaad , volgens model
- zorg dat de fantasienaad de cirkel rondom het eindpunt van de neep , raakt
- breng de originele neeplengte over naar de fantasienaad , horizontaal
- hertekenen de neepbenen naar de fantasienaad , hoogte neeplengte
- knip in op de nieuwe fantasienaad
- plak de originele neep dicht
- herstel de vorm van de naad na het dichtplakken van de borstneep
- hertekenen indien nodig de schouder : van SCH.H.punt naar SCH.A.punt
- **resultaat :**
 - **de borstneep is nu verwerkt in de fantasienaad**
 - **de waarde van de borstneep in ° is nog moeilijk na te meten**

Patroontekening : borstneepverwerking**5.1 Borstneepverwerking in opgaande naad naar schouder****5.2 Borstneepverwerking in opgaande naad naar armuitsnede**

6 OPSTELLING DAMESBLOES MET VERMINDERDE BORST- EN SCHOUDERBLADNEEP

Principe :

Indien de nieuwe neep of naad **NIET** het eindpunt (de cirkel) van de originele neep kan raken, is het **NIET mogelijk om de volledige borstneepwaarde en/of schouderbladneepwaarde te verwerken** .

Er ontstaat dan een welving door het sluiten van de neep , op de verkeerde plaats.

Afhankelijk van de gekozen figuurnaden of nepen, kan dan gekozen worden voor een verminderde neep .

De diepte van de verminderde neep wordt dan bepaald .

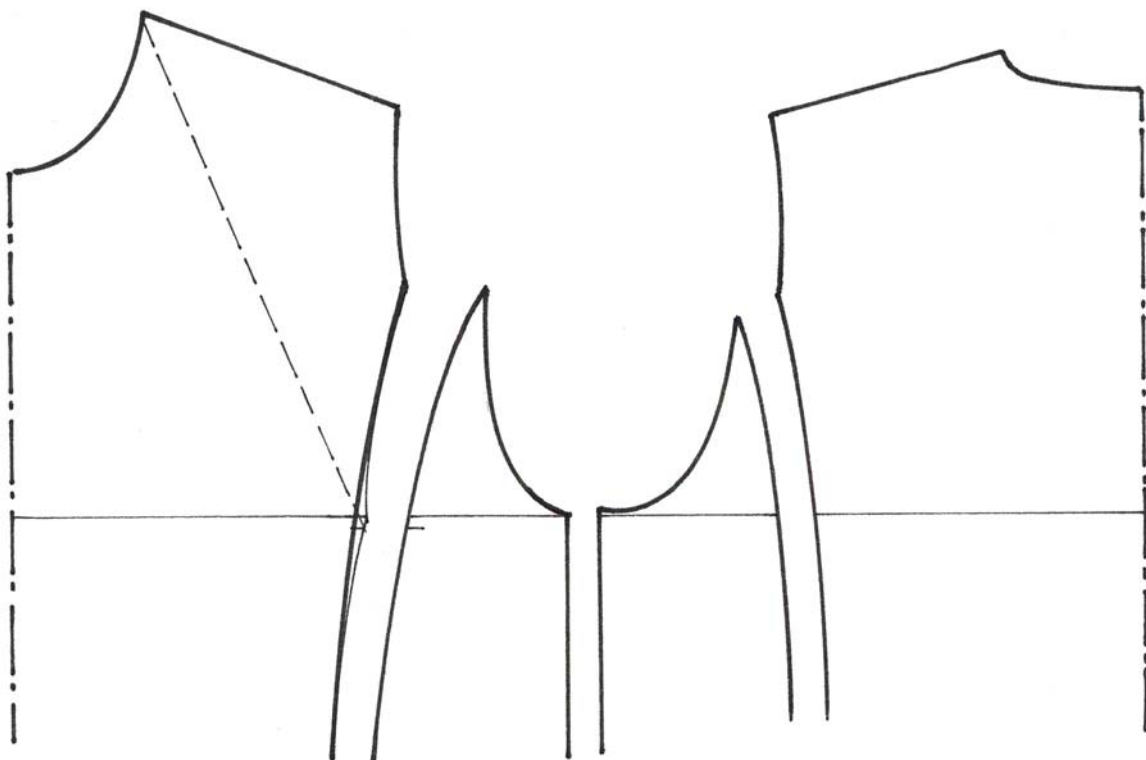
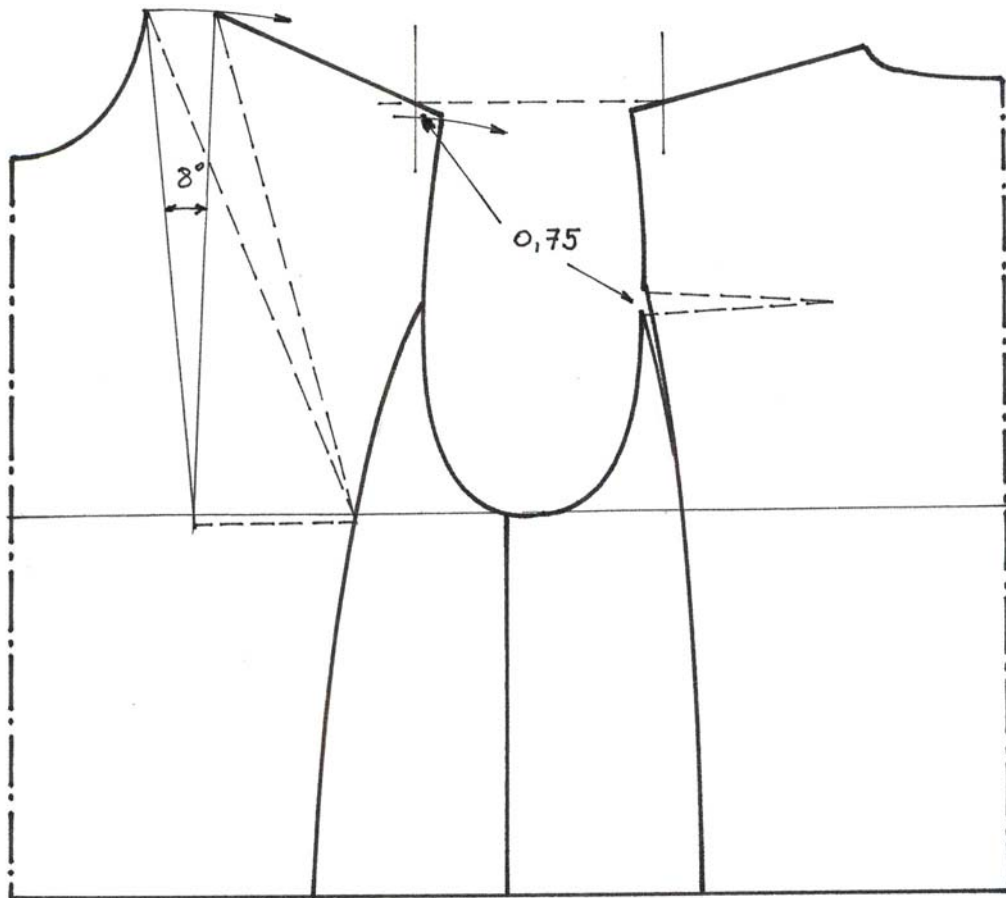
Je kiest om te verminderen in ° : van 13° naar 10 ° of 8 ° of minder

Ook de schouderbladneep wordt verminderd : van 1.5 cm naar 1 cm , 0.75 cm of 0.5 cm

Werkwijze patroontekening

- Teken het basiscorsage , de constructielijnen .
- Daal in het voorpand op de voorbreedtelijn , vanaf het punt hoogte schouderlijn rug , met een verminderde waarde zoals bepaald volgens model , vb. 0.75 cm
- Dit zal de waarde worden die nadien als schouderbladneep in het rugpand kan gebruikt worden .
- Teken een cirkelboog op dit punt
- Wanneer het eerste neepbeen van de borstneep is getekend , bepaal je de waarde van de borstneep , vb. 8 °
- Vervolledig het corsage zoals bij de basisconstructie met volledige neep .
- Teken de figuurnaden in het corsage
- Hou hierbij geen rekening met de cirkel rondom het eindpunt van de neep
- Breng het eindpunt van de neep horizontaal over naar de nieuwe figuurnaad
- Herteken de neepbenen naar dit nieuwe eindpunt
- Teken in het rugpand een schouderbladneep met een waarde van 0.75 cm en verwerk deze in de figuurnaad

**Patroontekening : damesbloes met verminderde borst – en
schouderbladneep**

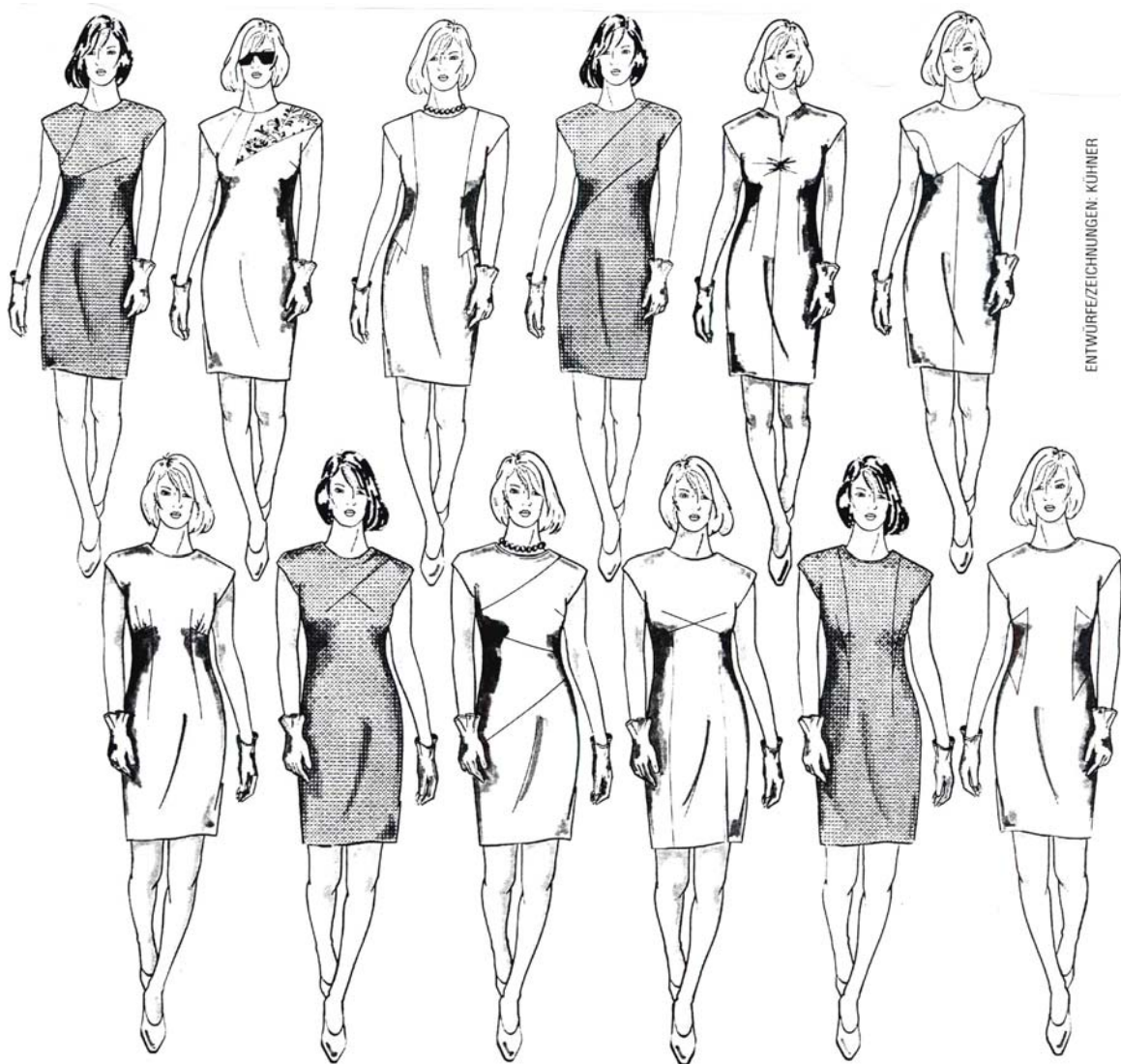


Opdracht :

Neem een tijdschrift en zoek enkele modellen met borstneepverplaatsing en/ of verwerking .

Voer deze uit op een standaardcorsage .

Hieronder vind je enkele mogelijkheden :



7 MODELPATRONEN BLOEZEN

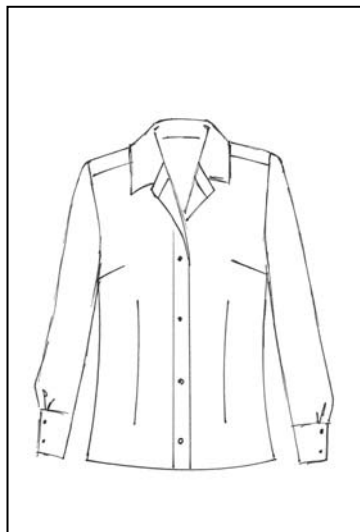
Vooraleer je begint met het tekenen van modelpatronen moet je volgende gegevens bepalen :

- in welke stof ga je werken ?
- welke toegiften ga je nemen op de verschillende maten ?
- wordt er een borstneep getekend en van welke waarde is die ?
- hoe ga je de borstneep verwerken of verplaatsen ?
- wordt er een schouderbladneep getekend en hoe kan je die verwerken in het model ?

Hierbij zijn een aantal mogelijkheden getekend die de basis kunnen zijn voor een modelpatroon .



7.1



7.2



7.3

7.1 rechte bloes zonder nepen

7.2 licht gecintreerde bloes met verminderde nepen en schouderplatstuk

7.3 sterk gecintreerde bloes met borstneep

7.1 Rechte bloes zonder nepen

Bepaal de toegiften : $BO + 20 \text{ cm}$

$HO + 8 \text{ cm}$

Dit is een " oversized " bloes .

Patroonwijzigingen

Zie de patroontekening van : bloes met toegiften voor oversized kleding (blz .19)

- teken verticale lijn : MR
- duid RL + HH + TL aan
- meet 2 cm versmalling op punt MR / HH
- verbind dit punt met halspunt MR = nieuwe MR
- pas vanaf deze nieuwe MR lijn de RBR + toegift toe
- duid de plaats aan van de zijnaad = $\frac{1}{2}$ tussen MV en MR (te berekenen : $\frac{1}{2} BO + 10 \text{ cm toegift} : 2$)
- laat enkele cm's tussenruimte tussen V + R
- pas VBR + toegift toe en de plaats van de Zijnaad
- Pas HO toe + toegift :
 - in voorpand evenwijdig met MV
 - in rugpand : resterende deel te meten vanaf nieuwe MR naar zijnaad toe
 - of: HO + toegift verdelen en toepassen als volgt: $\frac{1}{4}$ voorpand en $\frac{1}{4}$ rugpand
- afronden schouderlijn : vanaf SCH.L. matentabel tot mouwinzet : 0.5 tot 1.5 cm aan V + R afronden

Teken zijnaden :

- in voorpand : evenwijdig met MV
- in rugpand : van punt BO naar het gemeten punt op HH

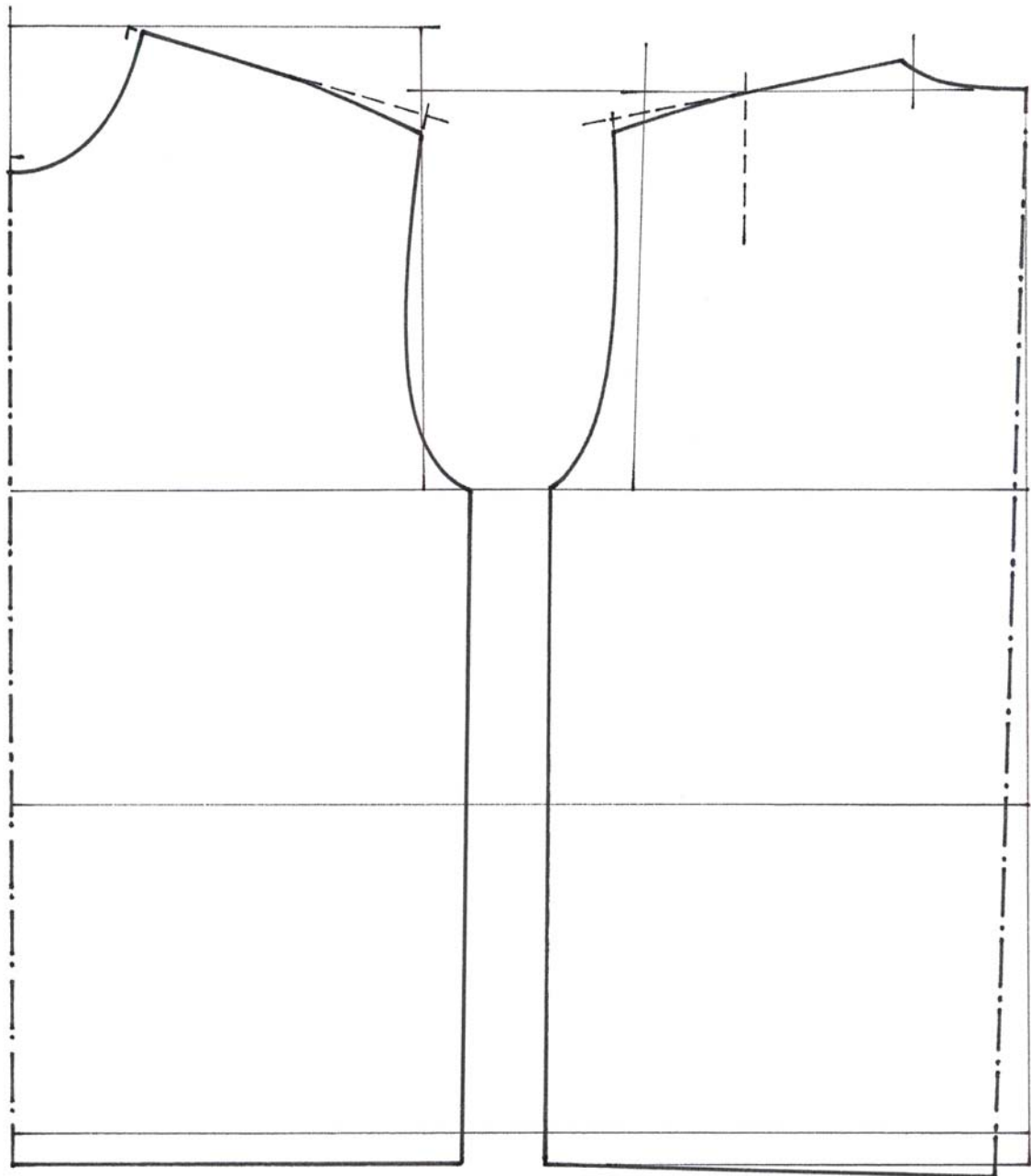
Resultaat : Het patroondeel van de rug is licht versmallend naar de zoom toe

- teken zoomlijn rug in haak met de nieuwe MR lijn

patroontekening : rechte bloes zonder nepen

schaal 25/100

T 40



7.2 Licht gecintreerde bloes met verminderde nepen en schouderplatstuk

Bepaal de toegiften : BO + 12 cm toegift

HO + 4 cm toegift

Bepaal de waarde van de nepen : borstneep 8 ° ,schouderbladneep 0.5 cm

Patroonwijzigingen

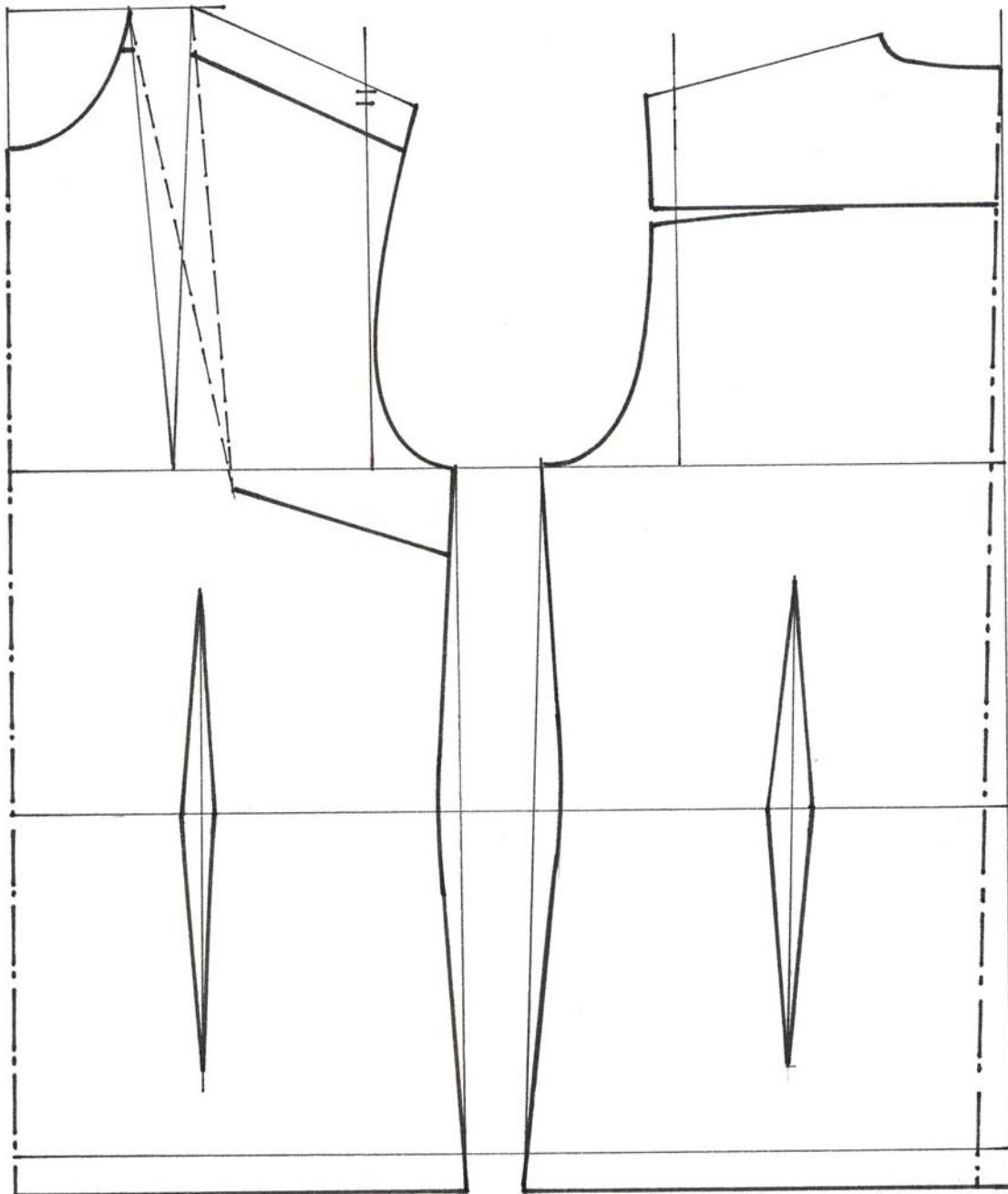
Zie de patroontekeningen van :

- *bloes met toegiften voor ruimer zittende kleding : blz .18*
- *standaardbloes met borst – en schouderbladneep : blz . 28*
- *damesbloes met verminderde borst-en schouderbladneep : blz. 34*
- teken het corsage zoals beschreven in bovenstaande oefeningen met de opgegeven toegiften
- teken de schouderbladneep op de plaats van het platstuk
- pas ¼ HO toe vanaf MV en nieuwe MR
- teken zijnaden vanaf punt BO naar punt HO
- cintreer in lenden
 - o aan de zijnaad : V + R : 1.5 cm
 - o in neep Voorpand : 2 cm
 - plaats middenlijn : NA + 2 à 3 cm
 - lengte neep : 12 à 15 cm boven en onder lendenlijn
 - neepbenen onder de lendenlijn lichtjes afronden (vorm van de heupen)
 - o in neep Rugpand : 2.5 cm
 - plaats middenlijn : zelfde afstand als in V
 - lengte neep : 12 à 15 cm boven en onder lendenlijn
- verplaats de borstneep naar de Z
- teken plaats schouderplatstuk in voorste
- teken zoomlijn rug in haak met nieuwe MR lijn

**patroontekening : licht gecintreerde bloes met verminderde nepen en
schouderplatstuk**

schaal 25/100

T 40



7.3 Sterk gecintreerde bloes met borstneep

Bij voorkeur te verwerken in materiaal met een kleine rekbaarheid , vb. 95 % katoen , 5 % lycra

Bepaal de toegiften : BO + 6 cm , LO + 4 cm , HO + 2 cm

T.L. model : 55 cm

Patroonwijzigingen :

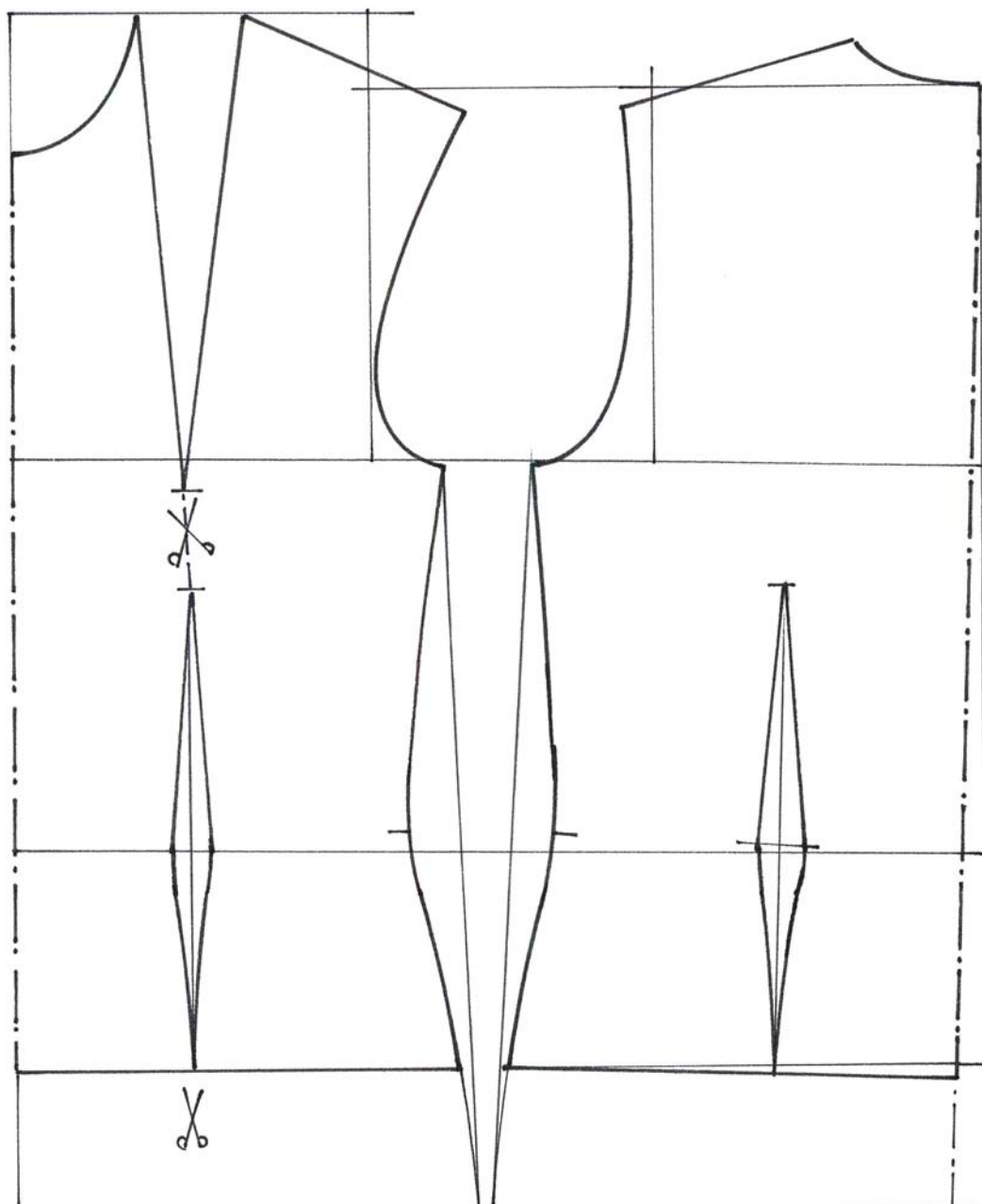
Zie patroonopstelling :

- *bloes met toegiften voor aanpassende kleding : blz .17*
- *standaardbloes met borst-en schouderbladneep (met ruimte) : blz. 28*
 - Teken kader tot op HH
 - teken versmalling in MR op HH : 2 cm
 - teken TL bloes
 - vervolledig corsage zoals beschreven in oefening 3.3 blz. 28
 - pas $\frac{1}{4}$ HO + toegift toe in V + R op heupenlijn
 - pas cintrage toe op LO
 - o aan Z : 3 cm in V + R (smalste punt ligt op 1 cm boven lendenlijn)
 - o in neep V : 2.5 cm
 - afstand middenlijn : 10 à 12 cm vanaf MV
 - lengte neepbenen : boven lenden 12 à 15 cm , onder lenden : tot zoom
 - o in neep R : 3 cm
 - afstand en lengte van de neep : idem V
 - Indien nodig kunnen er 2 nepen getekend worden in voorpand en rugpand
 - Neepbenen afronden onder lenden en lichtjes uithollen boven lenden
 - teken zijnaden en heuprondding tot HH
 - verplaats borstneep naar cintrageneep
 - teken zoomlijn R in haak met nieuwe MR lijn

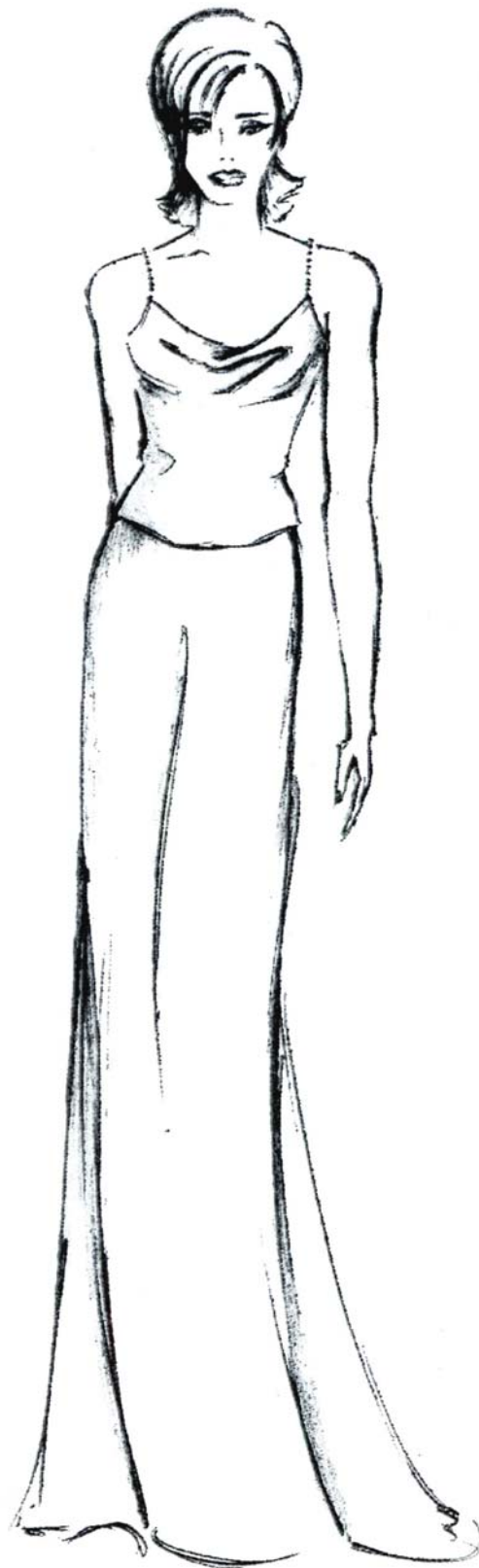
patroonopstelling :sterk gecintreerde bloes met borstneep

schaal 25/100

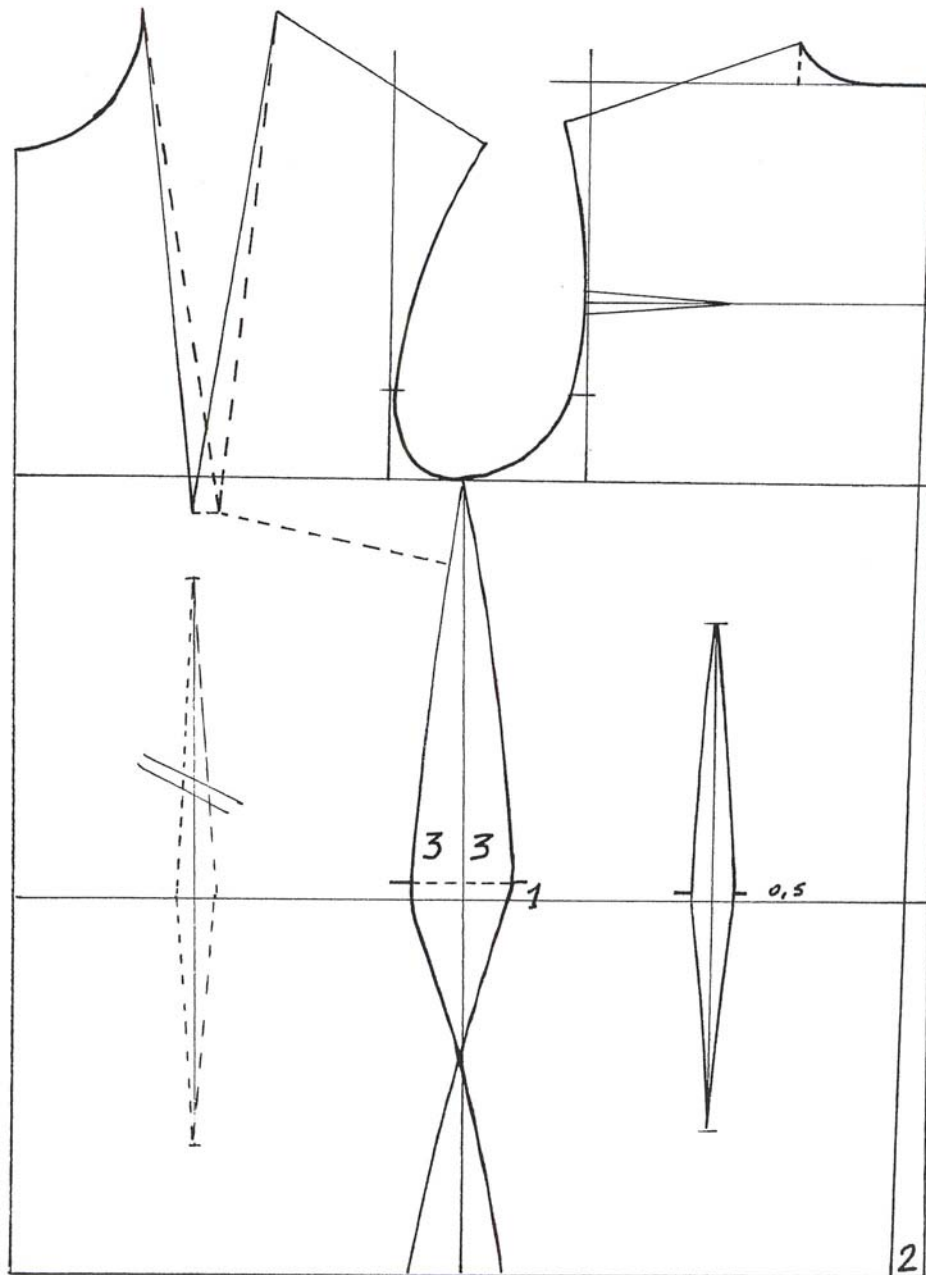
T 40



8 MODELINTERPRETATIE



8.1 Basisopstelling

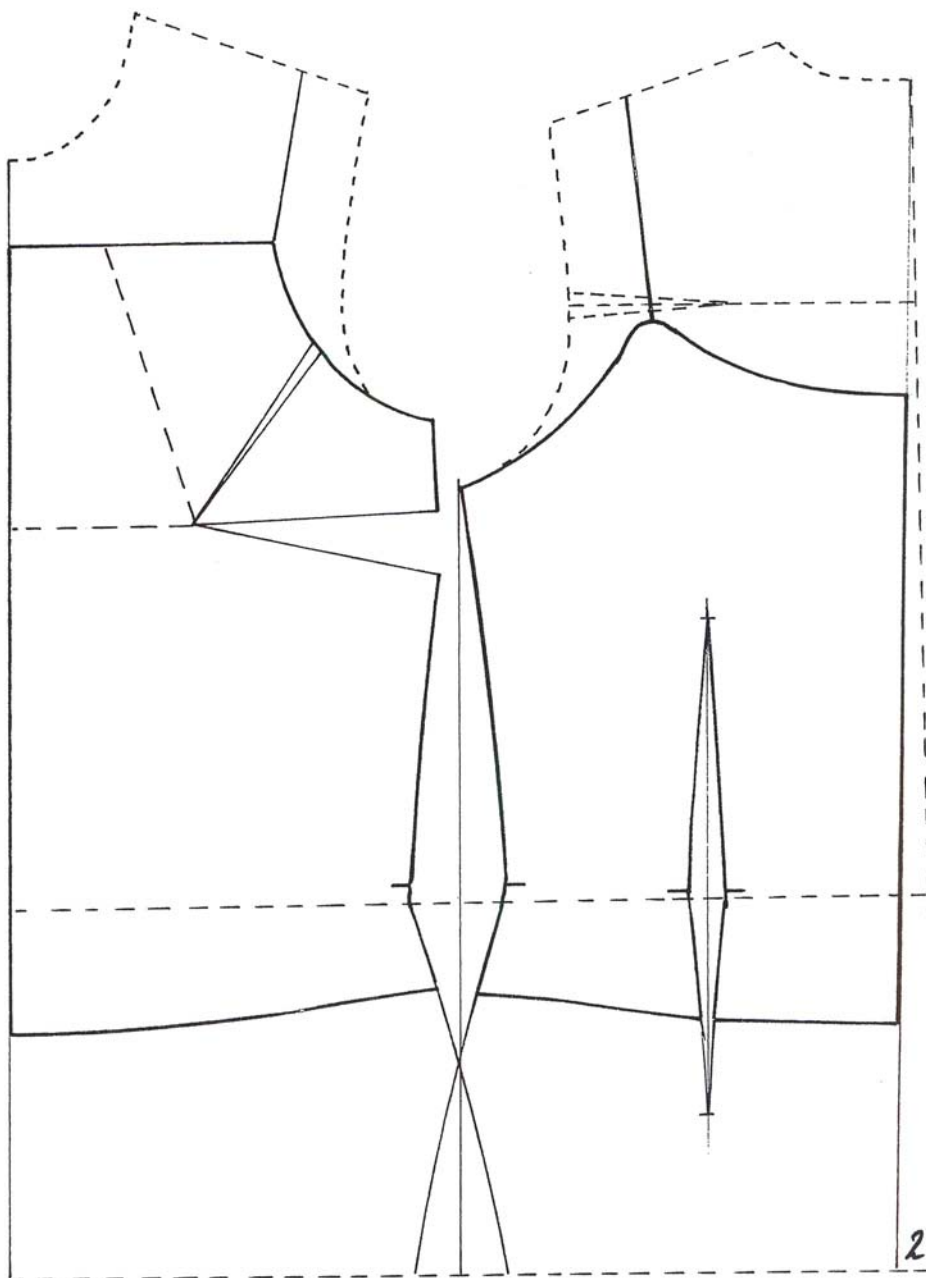


toegiften : RH + 0,5
 RBR + 0,5, AD + 0,5, VBR + 1

Patroonwijzigingen :

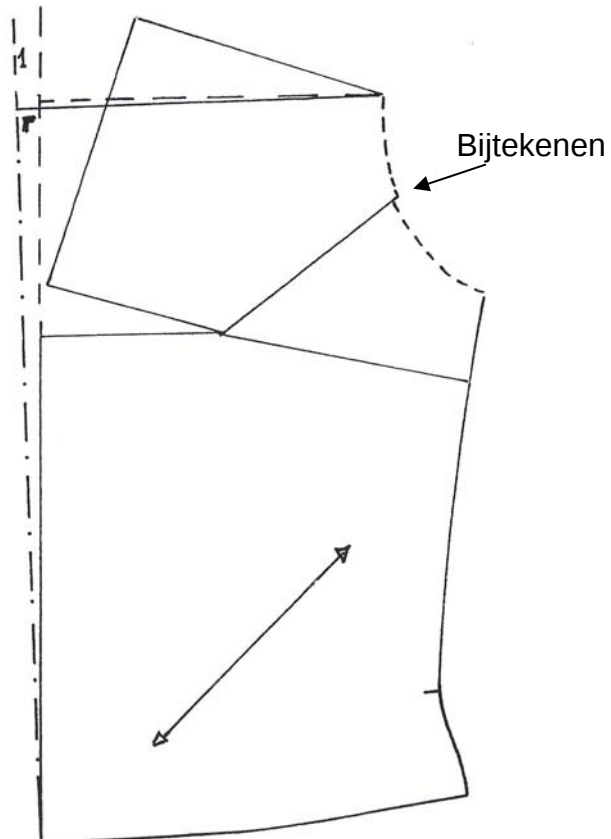
- geen cintrageneep in voorpand , meer cintrage aan de zijnaad
- cintrageneep in rugpand niet te diep
- cintrageneep in rugpand verkorten

8.2 Modelpatroon



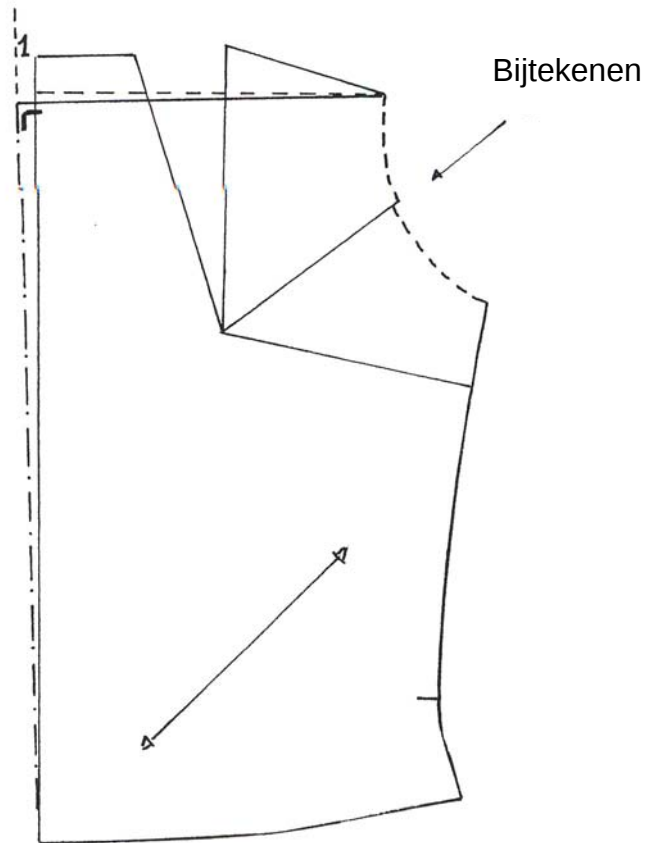
Verwerken borstneepwaarde :methode 1

- borstneepwaarde + 0.7 cm armsgatverkleining naar MV verplaatsen
- MV herstellen tot rechte lijn
- MV verbinden in rechte hoek met het hoogste punt van armsgat
- lengte halslijn nameten en eventueel nog vergroten



methode 2

- borstneepwaarde en 0.7 cm armsgatverkleining verplaatsen naar halslijn
- verbinding maken tussen MV in rechte hoek met hoogste punt armsgat
- lengte halslijn nameten en vergroten
- rechte hoek MV herstellen



8.3 Knippatroon

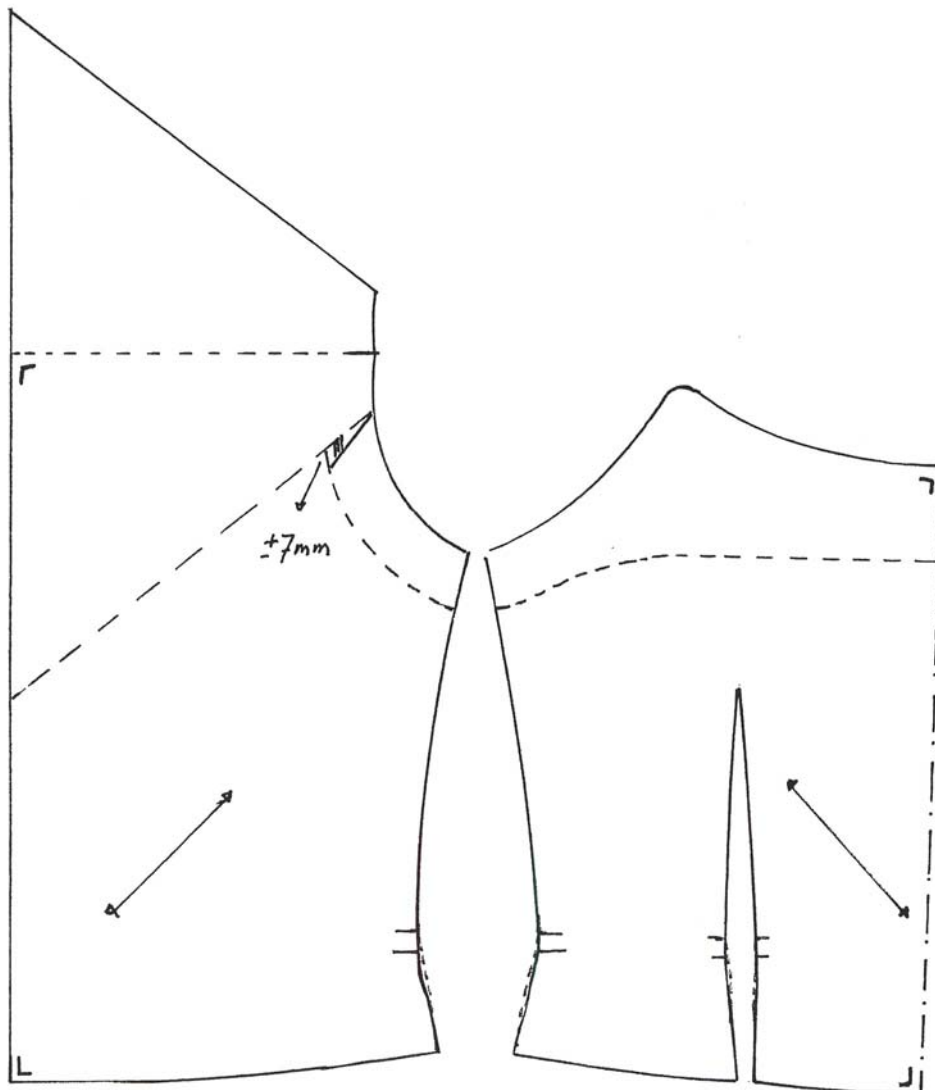
- Teken aan voorpand halslijn een beleg in puntvorm
- Teken armsgatbeleg in voorpand
 - o evenwijdig aan armsgat tot aan beleg hals
 - o neem 0.5 à 0.7 cm af aan de aanzetnaad van halsbeleg / armsgatbeleg
- Teken armsgatbeleg in rugpand
 - o Dezelfde waarde als armsgatbeleg V aan zijnaad
 - o Teken in ronde vorm tot aan MR
- Teken naadwaarde rond al de patroondelen , afhankelijk van de gekozen stof en de afwerkingsmethode.

vb.

in satijn : rondom 1 cm naadwaarde , zomen 2 cm

in tricot : rondom 0.7 cm naadwaarde (overlock) , zomen 2 cm

...



9. OPDRACHT

- zoek in modetijdschrift een modisch model van bloes
- teken hiervan het basispatroon+modelpatroon
- teken snijpatroon van bovenstof en plakdelen
- werk prototype uit in aangepaste stof
- pas model aan op persoon en breng verbeteringen aan indien nodig
- verbeter patroon na de aanpas

10. COLOFON

Sectorverantwoordelijke:	Liesbeth Wouters
Cursusverantwoordelijke:	Liesbeth Wouters
Didactiek en lay-out:	Claude De Baes
Medewerkers:	Martine Van Dam Sonja Vercammen Carine De Jonghe
Versie:	Maart 2004
Nummer dotatielijst:	PS 22 450